

Analýza bankovních produktů u vybraných bank se zaměřením na bankovní poplatky

Tomáš Sláma

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš SLÁMA**
Osobní číslo: **M100039**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika specializace Management a ekonomika podniku**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza bankovních produktů u vybraných bank se zaměřením na bankovní poplatky**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši zaměřující se na banky, bankovní systém a hlavní produkty bank se zaměřením na retailovou klientelu.

II. Praktická část

- Analyzujte vkladové produkty vybraných peněžních ústavů v ČR určených pro retailovou klientelu.
- U vybraných analyzovaných produktů proveďte srovnání poplatků mezi vybranými peněžními ústavami.
- Na základě analýz navrhněte nejvhodnější typ účtu pro retailovou klientelu dle vybraných kritérií.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

DVOŘÁK, Petr. Bankovníctví pro bankéře a klienty. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2005, 681 s. ISBN 807201515x.

MEJSTRÍK, Michal, Magda PEČENÁ a Petr TEPLÝ. Základní principy bankovníctví: Basic principles of banking. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2008, 627 s. ISBN 978-80-246-1500-4.

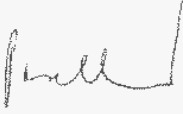
POLIDAR, Vojtěch. Management bank a bankovních obchodů. 2. uprav. vyd. Praha: Ekopress, 1999, 450 s. ISBN 8086119114.

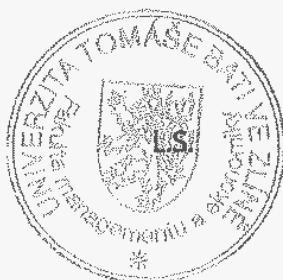
POLOUČEK, Stanislav. Bankovníctví. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006, 716 s. ISBN 80-7179-462-7.

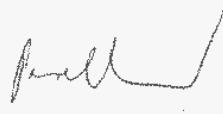
REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005, 627 s. ISBN 80-7261-132-1.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Polách
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 22. února 2013
Termín odevzdání bakalářské práce: 17. května 2013

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16.5.2013

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na analýzu vybraných produktů bank a poplatků, které se váží k jejich využívání retailovou klientelou.

V teoretické části se práce zaměřuje na popis bank, bankovního systému, druhy bank a zejména pak na charakteristiku a dělení bankovních produktů.

Praktická část pak analyzuje poplatky vztahující se na vybrané produkty sedmi subjektů, které poskytují zejména retailové klientele.

Klíčová slova: banka, bankovní poplatky, bankovní produkty, bankovní služby, vklad

ABSTRACT

This bachelor thesis is focused on the analysis of selected bank products and bank fees that are related to retail clients.

The theoretical part is focused on the description of banks, the banking system, types of banks and especially on the characterization and division of banking products.

The practical part analyzes the fees related to selected products by seven entities which provide mainly to retail clients.

Keywords: bank, banking fees, bank products, banking services, deposit

Velmi rád bych chtěl poděkovat Ing. Jiřímu Poláchovi za jeho odborné vedení, ochotu a cenné rady, bez kterých by tato práce nemohla vzniknout. Také bych chtěl poděkovat svým rodičům a sestře za jejich podporu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 BANKA A BANKOVNÍ LICENCE	13
1.1 HLEDISKO FUNKČNÍ.....	13
1.2 HLEDISKO PRÁVNÍ.....	13
1.3 ZÁKLADNÍ FUNKCE BANK	15
1.3.1 Finanční zprostředkování	15
1.3.2 Emise bezhotovostních peněz	15
1.3.3 Provádění platebního styku	16
1.3.4 Zprostředkování finančního investování.....	16
1.4 BANKOVNÍ LICENCE	16
2 BANKOVNÍ SYSTÉM	18
2.1 JEDNOSTUPŇOVÝ BANKOVNÍ SYSTÉM.....	18
2.2 DVOUSTUPŇOVÝ SYSTÉM BANKOVNICTVÍ.....	19
2.3 UNIVERZÁLNÍ BANKOVNÍ SYSTÉMY.....	19
2.4 SYSTÉM ODDĚLENÉHO BANKOVNICTVÍ.....	21
3 DRUHY BANK	22
3.1 OBCHODNÍ BANKY.....	22
3.2 SPOŘITELNY	23
3.3 HYPOTEKÁRNÍ BANKY	24
3.4 SPLÁTKOVÉ BANKY	24
3.5 INVESTIČNÍ BANKY	25
3.6 BANKY SE SPECIALIZOVANÝMI FUNKCEMI	26
3.7 ÚVĚROVÁ DRUŽSTVA	26
4 CHARAKTERISTIKA A DĚLENÍ BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	28
4.1 CHARAKTERISTICKÉ RYSY BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	28
4.1.1 Nehmotný charakter bankovních produktů.....	28
4.1.2 Dualismus.....	28
4.1.3 Vzájemná propojenost a podmíněnost	28
4.2 SYSTEMATIZACE BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	29
4.2.1 Bankovní produkty dle odrazu v bilanci banky	29
4.2.1.1 Aktivní bankovní obchody.....	29
4.2.1.2 Pasivní bankovní obchody	30
4.2.1.3 Neutrální bankovní obchody.....	30
4.2.2 Bankovní produkty podle účelu použití	31
4.2.2.1 Finančně úvěrové produkty	31
4.2.2.2 Vkladové produkty	31
4.2.2.3 Platební produkty.....	31
4.2.2.4 Produkty investičního bankovníctví	32
4.2.2.5 Pokladní a směnářské produkty	32
4.2.3 Bankovní produkty podle klientského segmentu	32

4.3	CENA BANKOVNÍCH PRODUKTŮ.....	32
4.4	STANOVENÍ CEN BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	33
4.4.1	Stanovení ceny bankovního produktu podle hodnotového objemu	34
4.4.2	Stanovení ceny dle jednotlivého produktu	34
4.4.3	Stanovení ceny dle hodnotového výsledku	34
4.4.4	Stanovení ceny dle času	34
5	KLIENSKÉ BANKOVNÍ ÚČTY JAKO ZÁKLADNÍ BANKOVNÍ PRODUKTY	35
5.1	DRUHY KLIENSKÝCH BANKOVNÍCH ÚČTŮ.....	35
5.1.1	Běžný účet	36
5.1.2	Kontokorentní účet.....	38
5.1.3	Vkladové termínované účty	38
5.1.4	Vkladové úsporné účty.....	39
5.1.5	Ostatní druhy účtů	40
6	ÚROČENÍ.....	41
7	FOND POJIŠTĚNÍ VKLADŮ	42
7.1	POJIŠTĚNÉ VKLADY	42
II	PRAKTICKÁ ČÁST	43
8	BANKOVNÍ SYSTÉM A BANKY V ČESKÉ REPUBLICE	44
8.1	SEZNAMY A EVIDENCE ČNB	44
8.2	DRUHY BANK V ČR.....	45
8.3	OCENĚNÍ BANKY ROKU.....	46
9	VKLADY DOMÁCNOSTÍ.....	47
9.1	FINANČNÍ AKTIVA ČESKÝCH DOMÁCNOSTÍ.....	49
10	PŘEDSTAVENÍ VYBRANÝCH BANK.....	50
10.1	METODIKA VÝBĚRU BANK.....	50
10.1.1	Česká spořitelna, a.s.	51
10.1.2	Komerční banka, a.s.	51
10.1.3	Československá obchodní banka, a.s.	51
10.1.4	Fio banka, a.s.....	52
10.1.5	mBank	53
10.1.6	Air Bank	54
10.1.7	Moravský Peněžní Ústav – spořitelní družstvo.....	54
11	SROVNÁNÍ PRODUKTŮ BANK	56
11.1	BĚŽNÝ ÚČET.....	56
11.1.1	Výsledné porovnání poplatků vybraných běžných účtů	67
11.2	SPOŘICÍ ÚČET	69
11.2.1	Výsledné porovnání poplatků a zvýhodnění spořicíh účtů	74
11.3	TERMÍNOVANÉ VKLADY	75
11.3.1	Výsledné porovnání termínovaných účtů, srovnání účtů spořicíh s účty termínovanými	79
12	SHRNUTÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI	82
	ZÁVĚR	84
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	85

SEZNAM OBRÁZKŮ	89
SEZNAM TABULEK.....	90

ÚVOD

Na českém bankovním trhu se vyskytuje mnoho bank, nabízející rozličné produkty a služby. Ještě donedávna by se bankovní trh v České republice dal charakterizovat jako značně „zkostnatělý“, protože zejména banky s největším podílem na trhu neměly mnoho podnětů ke změnám v poskytování jejich služeb, které byly zatíženy na úkor obyvatel zejména nesmyslnými bankovními poplatky. Tyto banky pak těžily ze své dlouhodobé existence na trhu, kdy si získaly mnoho klientů.

Složitá situace, kdy banky měly velmi snadné postavení především z důvodu nízké konkurence, se začala měnit po nástupu nízkonákladových bank. Nové banky na českém bankovním trhu poukázaly na to, že být klientem banky neznamena platit vysoké sumy za produkty a služby, které jsou v zahraničí brány jako „samozřejmost“, tedy nejsou zpoplatněny vůbec nebo mnohem nižšími poplatky.

Mnoho pohádek a příběhů se odkazuje na poklady zakopané hluboko pod zemí, kde se k penězům nikdo nedostane, protože bohatství zde bude uloženo na věky věků. Platí toto pravidlo i v případech českých bank? Je možné sjednat si bankovní účet, který by klientovi více dal, než vzal?

Dnes, zvláště v době hospodářského úpadku a vysoké nezaměstnanosti si lidé mnohem více uvědomují, že s penězi je potřeba náležitě hospodařit, avšak mnohé české banky se svými klienty tento názor nesdílejí.

Smyslem této práce je porovnat poplatky u vybraných produktů bank a doporučit zejména občanům alespoň malé srovnání, které by jim pomohlo zorientovat se v mnohdy složitých podmínkách českých bank.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BANKA A BANKOVNÍ LICENCE

Banku, jakožto pojem, lze chápat jako podnik, který nakupuje peníze ve formě vkladů, především od veřejnosti, které poté investuje formou půjček. (Dvořák, 2005)

Specifikem pro banky, které jsou v podstatě podnikatelské subjekty, je to, že na rozdíl od ostatních podniků v odvětví mají řadu specifických rysů. Hlavním a především základním cílem bank je maximalizace tržní hodnoty, popřípadě maximalizace zisku. Tento cíl je shodný s cíli ostatních podniků. (Dvořák, 2005)

Pro lepší charakteristiku banky existují určitá vymezení, která lze rozdělit na dvě hlediska:

- Hledisko funkční
- Hledisko právní

1.1 Hledisko funkční

Toto hledisko vychází z ekonomické podstaty banky, tedy funkcí, které banka plní. Banka z tohoto hlediska také může být charakterizována jako druh finančního zprostředkovatele. S tímto souvisí hlavní činnost zprostředkování pohybu finančních prostředků, které probíhá mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Z tohoto hlediska jednoznačně nevyplývá, jestli se jedná o banku nebo o jiný podnik, či subjekt. Bližší vymezení a charakteristiku tomu proto udává právní vymezení. (Dvořák, 2005; Revenda 2005)

1.2 Hledisko právní

Právní hledisko je vymezeno příslušnou legislativou. Takto lze určit, zdali subjekt je či není bankou. Tuto legislativu v České republice vymezuje zákon o bankách 21/1992 sb., který pojednává o bankách a zároveň zpracovává příslušné předpisy Evropské unie. Zákon stanovuje, že banky musí splňovat určité podmínky. (Dvořák, 2005; Revenda 2005)

Těmito čtyřmi hlavními podmínkami jsou:

- Jedná se o právnické osoby se sídlem v České republice, založené jako akciová společnost.
- Přijímají vklady od veřejnosti, kde se vkladem rozumí peněžní prostředky, které jsou vloženy a představují tak závazek vůči vkladateli na jejich výplatu. Ze zákona smí peněžní vklady přijímat pouze banky.

- Dále poskytují úvěry, což znamená, že poskytnutými jsou dočasně poskytnuté peněžní prostředky v jakékoliv formě.
- K provozování bankovní činnosti musí mít bankovní licenci. Tuto licenci získávají banky od České národní banky.

(Dvořák, 2005)

Pokud nejsou splněny tyto základní podmínky, subjekt nemůže být označen za banku nebo spořitelnu. (Dvořák, 2005)

Jiné finanční činnosti mohou banky vykonávat jen za předpokladu, že je mají povoleny v bankovní licenci Českou národní bankou, které jsou vymezeny zákonem č.21/1992 Sb. o bankách. (Dvořák, 2005)

Podle Dvořáka (2005) jde o tyto činnosti:

- Investování do cenných papírů na vlastní účet,
- Finanční pronájem (finanční leasing),
- Platební styk a zúčtování,
- Vydávání a správa platebních prostředků, například platebních karet a cestovních šeků
- Poskytování záruk
- Otvírání akreditivů
- Obstarávání inkasa
- Poskytování investičních služeb s tím, že se v licenci uvede, které hlavní a doplňkové investiční služby je banka oprávněna poskytovat a ve vztahu ke kterým investičním nástrojům
- Finanční makléřství
- Výkon funkce depozitáře
- Směnárenská činnost
- Poskytování bankovních informací
- Obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami a se zlatem
- Pronájem bezpečnostních schránek
- Činnosti, které přímo souvisejí s výše uvedenými činnostmi a přijímáním vkladů od veřejnosti a poskytováním úvěrů

Další výjimkou jsou zahraniční pobočky bank, které mohou působit na území České republiky. Podmínkou je, že zahraniční banka musí sídlit v členském státě Evropské unie, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru. Jedná se především o zahraniční banky, které využívají výhod jednotné licence podle práva Evropské unie a tuto činnost, popřípadě činnosti vykonává prostřednictvím pobočky dané zahraniční banky. Pokud se zahraniční banka nachází v jiném státě, než v Evropské unii, může činnost na území České republiky vykonávat pouze v rozsahu uděleném Českou národní bankou v rámci přidělené licence. (Česko, 1992)

1.3 Základní funkce bank

V tržní ekonomice hrají banky nezastupitelnou úlohu. Banky plní velké množství funkcí, avšak za základní funkce bank lze považovat:

- Finanční zprostředkování
- Emisi bezhotovostních peněz
- Provádění platebního styku
- Finanční investování a jeho zprostředkování

(Dvořák, 2005; Revenda 2005)

1.3.1 Finanční zprostředkování

Základem finančního zprostředkování je ziskový princip. Ten provádějí banky a získaný kapitál se snaží alokovat tam, kde při určité míře rizika přináší nejvyšší zhodnocení. Zhodnocení by mělo být rizikově očištěné, což znamená, že banky budou investovat tam, kde je riziko zohledněno. Má-li banka na výběr ze dvou variant, bude investovat tam, kde má buďto vyšší výnos při stejné míře rizika anebo tam, kde má při stejném výnosu dané riziko nižší. Zároveň při finančním zprostředkování plní banky úlohu transformace kapitálu. Získané peníze od věřitelů poskytují dále, tedy dlužníkům, avšak tyto poskytnuté peníze jsou dále transformovány v jiných formách s jinými charakteristikami. (Dvořák, 2005)

1.3.2 Emise bezhotovostních peněz

Pouze centrální banka může emitovat peníze, bankovky, v hotovostní formě. Ostatní banky, tedy banky mimo centrální banku, můžou peníze emitovat pouze v bezhotovostní podobě, tedy v zápisech na bankovní účty. (Dvořák, 2005)

1.3.3 Provádění platebního styku

V dnešní době mají banky velké množství klientů. Díky běžným účtům, které vedou svým klientům, mohou banky provádět vzájemné platby mezi jednotlivými klienty pouhým účetním převodem. Výhodou v dnešní době je především bezhotovostní platební styk. Banky jsou schopny peníze převádět bezpečně, rychle a hlavně levně. Z tohoto důvodu hrají banky v tržní ekonomice nezastupitelnou roli. Tuto funkci mohou plnit i pošty, avšak banky zde značně dominují. (Dvořák, 2005)

1.3.4 Zprostředkování finančního investování

Banky emitují cenné papíry pro své klienty, na druhé straně však zprostředkovávají například jejich nákupy, či jiné obchody investičního charakteru. Příkladem mohou být obchody s finančními deriváty, nebo správa a úschova aktiv. (Dvořák, 2005)

1.4 Bankovní licence

Získání bankovní licence je jednou ze základních podmínek pro to, aby se mohl daný subjekt stát bankou. Důvodem udělování bankovní licence je nejen právní vymezení, ale také ochrana sektoru před subjekty, které by nemusely být kvalitní. Pokud by banka nesprávně hospodařila nebo nesprávně vykonávala činnosti související s bankovním podnikáním, mohlo by to ohrozit nejen klienty banky, ale dopady by mohly mít i mnohem širší ekonomické následky. Udělování licence je proto velmi účinný nástroj bankovní regulace. Není možné, aby se udělením bankovní licence předešlo všem potenciačním rizikům, které by banka mohla způsobit, popřípadě rizikům, kterým by banka byla vystavena při nežádoucí hospodářské situaci. Do jisté míry se licence pokouší tyto rizika co nejvíce omezit, aby se zabránilo nežádoucím vlivům. Z tohoto důvodu je získání licence složitý proces, kdy banka musí splňovat širokou škálu podmínek pro její přidělení, o kterém rozhoduje Česká národní banka, která si před rozhodnutím vyžádá stanovisko Ministerstva financí. (Česko, 1992; Dvořák 2005)

Podmínkami k získání bankovní licence jsou:

- Průhledný a nezávadný původ základního kapitálu, včetně dalších finančních zdrojů banky včetně jejich dostatku a skladbě, která bude plně vyhovovat.
- Splacení základního kapitálu v plné výši, který v současné době činí 500 mil. Kč s tím, že tento vklad musí být tvořen peněžitými vklady.

- Způsobilost osob s kvalifikovanou účastí, kterou se rozumí buďto přímý nebo nepřímý podíl, popřípadě jejich součet. Tento součet by měl představovat alespoň 10% na základním kapitálu právnické osoby nebo na hlasovacích právech v právnické osobě. Možností je taktéž uplatňování významného vlivu při řízení této právnické osoby.
- Technické a organizační předpoklady pro výkon navrhovaných bankovních činností, jimiž se rozumí kvalitní informační systém a po ekonomické stránce vhodná organizační struktura
- Obchodní plán, který se odvíjí od předpokládaných obchodů, tvoří se na několik let dopředu, měl by také uvažovat s budoucí rentabilitou a likviditou, které by měly být co nejreálněji ohodnoceny.
- Průhlednost skupiny včetně jejího úzkého propojení, ke které patří zakladatel s jeho kvalifikovanou účastí na bance. Zde se úzkým propojením rozumí vztah mezi dvěma nebo více osobami, při kterém má jedna z osob na druhé osobě přímý nebo nepřímý podíl nejméně 20% základního kapitálu anebo hlasovacích práv. Další možností je, kdy jedna z osob ovládá osobu druhou nebo případ, kdy dvě a více osob jsou ovládány právě stejnou osobou. Úzké propojení v rámci skupiny tak nesmí bránit výkonu bankovního dohledu a nejsou zde právní, ani jiné faktické překážky, které by bankovnímu dohledu bránily a to ve státě, na jehož území má skupina právě úzké propojení.
- Sídlo banky, která chce ve státě provozovat bankovní činnost a podnikat musí být na území České republiky.
(Česko, 1992; Dvořák 2005)

Pokud chce na území České republiky zřídit pobočku některá ze zahraničních bank, je nutné, aby zažádala o bankovní licenci Českou národní banku, a zároveň musí zahraniční banka mít prohlášení orgánu bankovního dohledu v dané zemi s tím, že nad bankou bude provádět bankovní dohled. (Česko, 1992)

2 BANKOVNÍ SYSTÉM

Základem bankovního systému je určitý počet bank, působící v ekonomickém prostoru. Tyto banky pak tvoří bankovní systém, jehož způsob fungování včetně funkcí se liší, a je determinován ekonomickým prostředím, jeho podstatou a složením. Dalšími faktory, které utvářejí systém, jsou například měnová stabilita, zapojení do mezinárodních organizací, historický vývoj. (Dvořák 2005; Revenda 2005)

V dnešní tržní ekonomice jsou bankovní systémy prakticky shodné, a pokud se liší, je to většinou pouze v detailech. Výrazné změny v bankovním systému jsou patrné především z pohledu historického vývoje. (Dvořák, 2005)

Členění z hlediska existence centrální banky v daném systému se svými makroekonomickými funkcemi, dělíme bankovní systém:

- Jednostupňový bankovní systém
- Dvoustupňový bankovní systém

(Dvořák, 2005)

Možné je dělení bankovních systémů na systémy:

- Univerzální
- Oddělené (specializované)

(Dvořák, 2005)

2.1 Jednostupňový bankovní systém

Pro tento systém je typické, že jej tvoří banky univerzální, tedy mohou provádět veškeré bankovní obchody, nevyjímaje emise bankovek. Tyto banky jsou také označovány za univerzální. Poznávacím znakem také bývá, že zde chybí centrální banka, která by celý systém ovlivňovala makroekonomickými funkcemi, proto se tento systém označuje jako jednostupňový. Z historického hlediska však jednostupňový systém nemá jednotnou formu a značně se liší v průběhu vývoje. Zde se jedná o třech variantách:

- Variantou první se rozumí systém, který započal u samotného rozvoje bankovníctví. Neexistoval zde jednotný regulátor, ani jiné orgány, které by jakýmkoliv způsobem bankovníctví ovlivňovaly. Právě emise bankovek jednotlivými bankami,

kteřá je pro tento systém typická, ztrácí svoji funkci s příchodem banky centrální, která tuto činnost přebírá na sebe. (Dvořák, 2005)

- Systém jednostupňového bankovníctví je také typický pro centrálně plánované ekonomiky, který byl pro tyto země typický a většinou byl i jedinou možností fungování bankovního systému. Jako u předchozího bodu, i zde je hlavním znakem absence centrální banky. Bankovní systém byl odlišný především z důvodu centrálního plánování, kdy banky hrály pouze druhořadé role, protože byly řízeny státem. V centrálně plánovaných ekonomikách hraje vůdčí roli tzv. monobanka. Tato banka měla za úkol částečně měnové řízení a sloužila také jako banka s mikroekonomickou funkcí. Tato funkce se vyznačovala především zprostředkováním a také alokací finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Další funkcí této banky bylo poskytování i jiných bankovních produktů. Tento systém bankovníctví byl typický pro naši zemi před rokem 1990. (Dvořák, 2005)
- Svobodné bankovníctví je založeno na existenci pouze univerzálních bank. Opět zde chybí centrální banka jako jedna z autorit a systém je založen na čistě tržním principu. Řízení celého systému by bylo v rukou pouze univerzálních bank, které by mohly samostatně emitovat bankovky. Celý systém by tak měl fungovat mnohem efektivněji, protože banky by si vzájemně konkurovaly. Tato teorie je také nazývána jako free banking. (Dvořák, 2005)

Jednotlivé jednostupňové systémy však nejsou pro moderní ekonomiky použitelné. (Dvořák, 2005)

2.2 Dvoustupňový systém bankovníctví

Pro tento systém je zásadní, že zde figuruje centrální banka, která plní především makroekonomické funkce. Znamená to, že je institucionálně oddělena od bank obchodních, které provádějí činnost především za dosažením zisku. Naopak centrální banka se snaží zachovat měnovou stabilitu, popřípadě stabilitu cenovou a dále zajišťuje nezbytné funkce pro fungování bankovního systému. (Dvořák 2005; Revenda 2005)

2.3 Univerzální bankovní systémy

Bankovní systémy, které jsou založeny na univerzální bázi, se vyznačují jak existencí banky centrální, tak bank univerzálních. Pro univerzální banku je typické, že může provádět

téměř veškeré bankovní činnosti, kromě emise bankovek, a to z důvodu privilegia této činnosti pouze u banky centrální. Charakteristickým rysem univerzálnosti bank je, že svým klientům poskytují široké spektrum produktů, které klienti požadují a banky tak kombinují jak oblast bankovníctví komerčního, tak oblast bankovníctví investičního. Pro univerzální systém bankovníctví je typické, že se zde vyskytují tzv. velkobanky. Znamená to, že se na trhu vyskytuje menší počet univerzálních bank, které jsou doplněny bankami menšími. Příznačné pro velkobanky je, že poskytují velké množství bankovních produktů, velká část obchodů je zaměřena a propojena se zahraničím, svým klientům nabízí hustou síť poboček a také zaměstnává velký počet pracovníků. Velkobanky mají také velké množství dceřiných společností. Výhodami univerzálního bankovního systému jsou:

- Pro klienty je to především možnost získat velké množství bankovních produktů a služeb na jednom místě. Z pohledu klienta to představuje velkou úsporu času a nákladů, navíc díky husté síti poboček snadnou dostupnost nabízených služeb.
- Z pohledu banky je výhodné bližší poznání klienta s tím, že mu může nabídnout jednak produkty za výhodnějších podmínek a také je mnohem snazší prodat nový produkt klientovi, který má s bankou určitý kontakt, než hledat klienta nového.
- Tím, že banky mohou nabízet široké spektrum bankovních produktů, je pro banku lehčí rozdělení činností, které provádí, což je pro banku dobré z hlediska stability a diverzifikace rizika. Univerzální banky mnohdy také plní stabilizační úlohu u nebankovního sektoru, protože jsou ekonomicky silné je zde menší pravděpodobnost nastartování ekonomických potíží, či snadnější překonání ekonomické recese. (Dvořák, 2005)

U univerzálního systému bank se také vyskytují problémy, kterými jsou:

- Především propojení komerčního a investičního bankovníctví dává bankám informační výhodu ohledně klientů. Tato výhoda se projevuje ve špatném konkurenčním prostředí, protože jiným subjektům, které se účastní kapitálových trhů, tato informovanost o potřebách klienta značně chybí.
- Konkurenční prostředí je negativně ovlivňováno především oligopolní strukturou univerzálního systému bank. Univerzální banky (velkobanky) v sobě shromažďují také velkou ekonomickou sílu, což by mělo silně negativní dopady při jejich potenciálním krachu, z důvodu jejich velikosti, která by mohla zapříčinit mnohem větší ekonomické problémy a do hry o přežití by se tak musel vložit stát.

- Spolu s velikostí bank mají velké dopady na jejich hospodaření vysoké provozní náklady, protože právě velikost těchto bank zapříčiňuje těžší sledování již zmíněných nákladů. Jejich snížení je proto mnohem náročnější.
(Dvořák, 2005)

2.4 Systém odděleného bankovníctví

Základem tohoto systému je oddělení bankovníctví komerčního od bankovníctví investičního. Tento systém bývá označován za typický pro USA, který zde byl zaveden jako reakce na hospodářskou krizi, která započala v roce 1929. Tento systém byl zaveden legislativně, avšak s ubíhajícím časem byl i tento rozdíl stále menší a dnes už překážky pro oddělené bankovníctví neplatí. (Revenda, 2005)

3 DRUHY BANK

Struktura této kapitoly popisuje hlavní druhy bank, vyjma banky centrální, která plní především makroekonomické funkce a v tržní ekonomice oproti jiným bankám vystupuje jako měnová autorita s mnoha specifickými rysy.

Každá země, která má rozvinuté tržní hospodářství, má národní bankovní soustavu. Znamená to, že zde působí většinou určitý počet bank. Tyto banky lze členit dle mnoha hledisek, například podle právní formy, územní působnosti, podle velikosti, rozsahu nebo druhu obchodů, které banka vykonává. (Polidar, 1999)

Následující dělení se bude týkat národní bankovní soustavy, nebude zahrnovat centrální banku, ani banky mezinárodní. Mimo vyčleněné druhy bank zde v národní soustavě patří:

- Obchodní banky
 - Spořitelny
 - Hypotekární ústavy
 - Splátkové banky
 - Investiční banky
 - Banky se specializovanými funkcemi
 - Úvěrová družstva
- (Polidar, 1999)

3.1 Obchodní banky

Obchodní banky jsou charakterizovány jako podniky, jejichž klientelu tvoří především podniky středního a většího charakteru. Tyto banky jim poskytují veškeré bankovní služby, především se zaměřují na nákup vkladů, většinou krátkodobých a zároveň prodávají krátkodobé úvěry. Samozřejmostí je provádění platebního styku. Prostřednictvím přijímání vkladů a poskytování úvěrů vytvářejí účetní peníze. Tyto banky jsou základem pro formování již zmíněné národní bankovní soustavy. Z historického hlediska patří tyto banky k nejstarším druhům. Obchodní banky vznikaly jako banky rodinné, měly tedy vlastní kapitál. S rozvojem průmyslu a kapitalismu však bylo potřeba stále větších prostředků pro financování nových projektů, proto začaly vznikat obchodní banky založené na akciovém kapitálu. S postupem času začaly banky poskytovat své služby i jiným subjektům, jako jsou fyzické osoby, živnostníci, malé firmy. Samozřejmostí je, že tyto subjekty splňují podmínky pro to, aby půjčky mohly být vráceny s požadovaným ziskem. Tím, že se banky

zaměřily i na fyzické osoby, živnostníky aj., se banky staly univerzálními. (Polidar, 1999; Král 2009)

3.2 Spořitelny

Z historického pohledu vznikaly spořitelny mnohem později, než obchodní banky. Prvotním zaměřením spořitelů bylo spravování vkladů především od obyvatelstva, které si zde ukládalo peněžní obnosy o malých částkách. Obchodní banky o tyto vklady nejevily zájem a spořitelny tak vyplnily mezeru na trhu. Teprve samosprávné celky a stát pochopily, že udržování sice malých částek, ale od široké masy obyvatelstva, s sebou nese vysoké finanční zdroje, které mohly být využity pro komunální půjčky. (Polidar, 1999)

Pro spořitelny hrají hlavní úlohu pasivní operace, tedy z pohledu spořitelů to jsou především vklady obyvatel, které jsou úročeny. Pro ukládání peněžních prostředků hrají hlavní roli ve spořitelnách vkladní knížky, vkladové listy nebo termínované vklady. Aktivní operace se u spořitelů projevovaly především dlouhodobými půjčkami komunálního charakteru. Tyto půjčky měly za úkol financovat místní infrastrukturu, hospodářství nebo státní dluhopisy. Spořitelny se také zaměřovaly na poskytování úvěrů na bytovou výstavbu nebo úvěrování malých a středních průmyslových podniků. Také se rozvinulo poskytování půjček střednědobých nebo spotřebních. (Polidar, 1999)

Z pohledu dnešní doby se spořitelny vyvinuly na banky, protože vykonávají všechny podstatné bankovní operace a poskytují také širokou škálu bankovních produktů. Tímto si spořitelny zajišťují značnou konkurenceschopnost. V dnešní době proto neplatí ani zaměření se spořitelů na určité regiony a ty tak budují hustou síť nejen na domácí půdě, ale rozšiřují se i do zahraničí. (Král, 2009)

Spořitelny dnes vykonávají také neutrální obchody, jako platební příkazy, poskytování směnářenských obchodů, inkasa šeků a směnek, obchody s cennými papíry, emitují platební karty aj. (Polidar, 1999)

Speciálním typem spořitelů jsou spořitelny stavební, jejich zřízení a činnost je upravena zákonem o stavebním spoření (96/1993 Sb.). Specifičnost stavebních spořitelů tkví ve státní podpoře, kdy spořitelny shromažďují úspory obyvatel k řešení jejich bytových potřeb a zároveň jsou vklady obyvatel zvýhodňovány státní podporou ve formě příspěvku, který je vyplácen většinou jedenkrát ročně. Pro stát je stavební spoření výhodné z několika důvodů, jako jsou snižování sociální nerovnosti ve společnosti a pomoc při vytváření hmot-

ného majetku i u chudších vrstev obyvatelstva, podpora stavebnictví, pomoc bankám založená na dlouhodobém vytváření finančních zdrojů, zpomalování inflace, ad. Spoření vkladů obyvatel však není jedinou činností stavebních spořitelů. Ty mnohdy poskytují i úvěry pro bytovou výstavbu a klient je mnohokrát se spořitelnou spjat na dlouhou dobu. (Král, 2009; Polidar, 1999)

3.3 Hypotekární banky

Tyto banky lze charakterizovat jako specializované podniky, které se zaměřují na poskytování dlouhodobých půjček. Tento druh půjček je zajištěn nemovitým majetkem. Spolu s bankami obchodními patří hypotekární banky k nejstarším druhům bank. Dříve se tyto banky zaměřovaly především na zemědělské pozemky, později také na nemovitosti městské. Velký rozmach hypotekární banky zažily zejména po druhé světové válce. Spolu s růstem životní úrovně rostla potřeba výstavby nových domů, bytů, aj. Tím rostl zájem o úvěry, které byly zajišťovány novostavbami, bytovými domy, stavebními parcelami a dalšími nemovitostmi. Obdobný vývoj v poskytování úvěrů, zaznamenaly hypotekární banky také na nákup pozemků a výstavbu podniků industriálního charakteru. Díky růstu hospodářství a silné poptávce po zboží a službách se stabilizovaly i průmyslové podniky, které si začaly brát průmyslové hypotekární půjčky od dříve nedůvěřivých bank. (Polidar, 1999)

Hypotekární banky představují důležitou část národní bankovní soustavy, avšak v některých zemích se příliš neuchytily anebo došlo ke snížení jejich významu v důsledku nabídky hypotečních úvěrů obchodními bankami, spořitelny, ad. Země, kde se hypotekární banky institucionalizovaly, došlo k jejich rozšíření a specializaci. Zvláštností je proto tzv. komunální banka, která se specializuje na poskytování úvěrů například obcím, městům, okresům nebo jiným samosprávným celkům včetně státu. Takovéto subjekty používají úvěry na financování nových podniků, výstavbu škol, nemocnic, ad. (Polidar, 1999)

Pro udržení vlastní konkurenceschopnosti se hypotekární banky zaměřují i na další druhy bankovních obchodů a služeb. Z tohoto důvodu se čistě hypoteční banky na trhu vyspělých zemí téměř nevyskytují. (Král, 2009)

3.4 Splátkové banky

Tento druh bank se zaměřuje především na poskytování spotřebních půjček. Spotřební půjčky využívá nejčastěji obyvatelstvo nebo drobní podnikatelé. Oproti jiným druhům bank se jedná o nejmladší druh bank. V první polovině 19. století vyráběly průmyslové

podniky ve velkých měřítkách a potřebovaly tak, aby jejich výrobky šly rychle na odbyt. Obchod v té době potřeboval nový způsob, jak výrobky, které pocházející z masové výroby, dostat ke spotřebiteli, který se tak stal středem pozornosti. Vznikl tak nápad pro splátkový obchod. K počátkům splátkového obchodu se váže mnoho problémů, především z důvodu nesledování bonity klienta. Díky nesledování platebních schopností a možností klientů se splátkové obchody staly velmi brzy ztrátovými. Mnoho práce stálo průmyslníky i vymáhání pohledávek, zasilání upomínek nebo soudní řízení s neplatiči. Navíc peníze, které byly vázány na pohledávky, nebylo možné používat a tato skutečnost brzdila průmyslníky ve vývoji. Především z tohoto důvodu vznikla myšlenka zaměření splátkového obchodu na peněžní ústavy, později tedy splátkové banky. (Polidar, 1999)

První splátková banka byla založena v roce 1900 v USA, v Evropě banky tohoto druhu vznikají až ve 20. letech. Tyto banky se podle zakladatele člení na banky založené:

- Obchodem – za předpokladu peněžních přebytků obchodníků a jejich rezerv
- Průmyslem – jedná se především o velké průmyslové podniky, které tyto banky zakládají za účelem odbytu produkce
- Bankou – v případě, kdy se určitá organizační část banky přemění na samostatnou banku, avšak za předpokladu, že je stále součástí mateřského holdingu, banka se pak zaměřuje především na aktivní operace (Krář, 2009)

Ve světě jsou splátkové banky typické zejména pro USA, avšak ve Spojených státech nejsou v rámci jurisdikce zahrnovány mezi banky. Pro Českou republiku nejsou tyto typy bank tradiční, protože zde v minulosti nevznikly. Spotřební úvěry nabízela instituce, která se zabývala i jinými druhy obchodů nebo služeb. V dnešní době jsou spotřební úvěry poskytovány zejména bankami univerzálně obchodními nebo organizacemi, které se na tuto činnost specializují a nejsou bankami. (Krář, 2009)

3.5 Investiční banky

Vznik investičních bank se datuje do druhé poloviny 19. století. Jejich rozvoj souvisí s rozvojem průmyslu a samotnou průmyslovou revolucí, kdy podniky potřebovaly ke svému rozvoji externí zdroje financování. Hlavním úkolem investičních bank je přijímání vkladů od veřejnosti, právnických osob nebo jiných bank, za účelem emitování dlouhodobých dluhopisů a investování přijatých prostředků do půjček střednědobého nebo dlouhodobého charakteru podnikům. (Krář, 2009)

Čistě investiční banky se dnes téměř nevyskytují, protože se jednak prohlubuje konkurence mezi bankami a také obchodní banky nabízejí stále širší a rozmanitější spektrum produktů a služeb v rámci univerzalizace bank. (Kráľ, 2009)

3.6 Banky se specializovanými funkcemi

Všeobecně se jedná o banky, které provozují speciální bankovní obchody. Jejich vznik se váže na určitý zákon nebo na nižší právní normu. V užším pojetí se jedná o banky, které podporují nebo se úzce zaměřují na určité oblasti úvěru, jako je financování exportu, podpora a rozvoj podniků, financování restrukturalizačních projektů, ad. Banky se specializovanými funkcemi provádějí činnosti, které jsou pro jiné banky nad rámec jejich možností anebo pro ně nejsou výhodné. Některé banky se specializovanými funkcemi jsou dotovány ze státního rozpočtu. Tyto veřejnoprávní ústavy mají vyplňovat nedostatky na finančních trzích s cílem lepšího a efektivnějšího fungování bankovního systému. Druhů bank se speciálními funkcemi je velké množství, mohou být založeny například na poválečnou obnovu, podporu exportu nebo malých podniků, k rozvojové pomoci, podpoře v zemědělství a ekologii. Dále to mohou být banky založené k podpoře ručení, pomoci při obnově likvidity, či ozdravení bankovních aktiv. (Polidar, 1999)

3.7 Úvěrová družstva

Úvěrová družstva lze charakterizovat jako podniky, které mají neuzavřený počet členů a úvěrové obchody, které provádějí, slouží k podpoře hospodaření jejich členů. Hlavním rozdílem oproti spořitelnám je ten, že družstva již od svého počátku sloužily k poskytování úvěrů občanům, včetně malých podnikatelů. (Polidar, 1999)

Předchůdci úvěrových družstev byly drobná společenství, především peněžně nákupního, či spotřebního charakteru. Tyto společenství podporovaly členy především obstaráváním surovin, aj. S postupem času se projevila potřeba sdružení, které by poskytovaly peněžní a úvěrové výpomoci svým členům, především v sezónních výkyvech hospodaření nebo při potřebě prostředků pro rozvoj. Revoluční v tomto ohledu byl Hermann Schulz Delisch, který měl myšlenku založení ústavu, který by pomocí úvěrů podporoval sdružení řemeslníků na základě svépomoci a solidárního ručení. Tato myšlenka se zrealizovala a vzniklo tak první peněžně nákupní družstvo, které obdrželo určité stanovy, včetně řádné správy a organizace. Tento počín byl úspěšný a sloužil k rozvoji peněžně úvěrových družstev. Podobná situace nastala i v zemědělství, kde byly stejné hospodářské podmínky. Zde, naprosto

nezávisle na Schulzovi vznikaly peněžní spolky za doprovodu zemědělských úvěrových družstev. Pro jejich vznik se zasloužil Friedrich Wilhelm Reiffeisen, který v polovině 19. století položil základy družstev prostřednictvím pomocných pokladen, které sloužily zemědělcům. (Polidar, 1999)

Obchody, které úvěrová družstva poskytují, mají určité rysy:

- Podíly družstevníků a zisky nashromážděné z přebytku hospodaření tvoří družstevní vlastní kapitál.
- Nesmí uskutečňovat obchody, které by byly riskantní.
- U pasivních obchodů mohou družstva poskytovat všechny druhy peněžních vkladů, v aktivních obchodech to jsou především všechny druhy bankovních úvěrů, v jejichž rámci roste počet střednědobých půjček.
- Rozsah úvěrových družstev je mnohdy omezen na určitý územní celek nebo druh zakladatelů.
- Vklady mohou přijímat i od osob, které nejsou členy, ale je podmínkou, že aktivní obchody mohou být poskytnuty nebo prováděny pouze u členů.

(Polidar, 1999)

4 CHARAKTERISTIKA A DĚLENÍ BANKOVNÍCH PRODUKTŮ

Bankovníctví lze zařadit do služeb s nemateriální povahou, protože právě pro jejich hodnotu jsou prvořadě nemateriální faktory. Působení vlivu materiálních částí je vedlejší. (Dvořák, 2005)

4.1 Charakteristické rysy bankovních produktů

Produkty, tedy služby, které banka nabízí a provozuje je pro své klienty většinou za úplatu, lze označovat za bankovní produkty. Za podstatné rysy můžeme považovat:

- Nehmotný charakter
- Dualismus
- Vzájemná propojenost a podmíněnost

(Dvořák, 2005)

4.1.1 Nehmotný charakter bankovních produktů

Za hlavní vlastnosti bankovních produktů lze považovat neskladovatelnost, abstraktnost a absenci možnosti bankovní produkt patentovat. Z důvodu **neskladovatelnosti** nemá banka možnost se zásobit produkty dopředu. Reklama, která je schopná zaujmout, poradenská činnost a jiné služby zákazníkům přibližují jinak **abstraktní** povahu produktů banky klientům a snaží se jim vysvětlit jaké produkty a za jakých podmínek je klienti mohou využívat. Zásadním problémem je, že bankovní produkty **nelze chránit patenty**, což dává výhodu konkurenci, protože ta může snadno snížit náskok, který před ní má jiná banka. Proto se i při představení nového produktu nebo balíčku služeb nemůže banka spoléhat na jedinečnost poskytované služby. (Dvořák, 2005)

4.1.2 Dualismus

Základem dualismu je spojení hodnotové a věcné stránky. Hodnotovou stránkou se rozumí finanční objem bankovního produktu (např. objem vkladu, úvěru). Věcnou stránku lze vyjádřit počtem některého z dílčích produktů. Toto rozdělení má značný význam pro určení ziskovosti jednotlivých produktů a jejich interní nákladové kalkulace. (Dvořák, 2005)

4.1.3 Vzájemná propojenost a podmíněnost

Jednotlivé bankovní produkty by mnohdy nemohly fungovat samostatně a mnohdy tak na sebe navazují. Příkladem může být vedení platebního styku bezhotovostní formou, kdy je

potřeba mít u banky založený běžný účet, bez kterého by platba nebyla uskutečnitelná. Propojování určitých produktů slouží k nabídnutí některé z poskytovaných služeb, které jsou výhodné jak pro banku, tak pro klienta. Ukázkou může být vyšší úročení vkladu na běžném účtu klienta za předpokladu, že bude mít dostatek prostředků na běžném účtu. Z pohledu klienta se tak budou výhodněji úročit vložené prostředky a banka bude mít k dispozici více peněžních prostředků pro své obchody. (Dvořák, 2005)

4.2 Systematizace bankovních produktů

Množství bankovních produktů nelze jednoznačně systematizovat a to především z důvodu jejich značné rozmanitosti. Produkty nelze členit a vymezovat pouze podle jejich vlastností, ale je potřeba zde zahrnout i vymezení z pohledu účetního, klientského, či ze strany regulačního rámce, který slouží činnosti bank nebo sjednávání bankovních produktů. (Dvořák, 2005)

Bankovní produkty budou členěny podle:

- Odrazu v bilanci banky
- Účelu použití
- Klientského segmentu

(Dvořák, 2005)

4.2.1 Bankovní produkty dle odrazu v bilanci banky

Členění bankovních produktů, respektive obchodů podle změny v bilanci banky není dnes v rámci obchodů příliš časté z důvodu projevení se a následném účetním zobrazení jak v aktivech, tak i pasivech bank, či neutrálně, tedy podrozvahově. Bilanční členění také nezahrnuje možnosti dopadů do potencionálních rizik. Podle bankovní bilance se obchody dělí na aktivní, pasivní a neutrální. (Dvořák, 2005)

4.2.1.1 Aktivní bankovní obchody

V případě aktivních obchodů se jedná o obchody, projevující se v aktivech rozvahy banky. Pro banku je poskytování aktivních obchodů spojeno s věřitelským postavením, kdy banka poskytuje úvěry, půjčky, či nákup dluhových cenných papírů nebo ji vznikají jiné druhy pohledávek. Také se zde zařazují například nákupy, jimiž bance vznikají vlastnická práva, jako je nákup cenných papírů pro vlastní potřebu. (Dvořák, 2005)

Podstatou aktivních obchodů bank je přeměna získaného kapitálu do podoby investice. Takovouto investici je možné chápat jako věcnou, finanční nebo nemateriální. Věcná investice má hmotnou podobu a je jí například surovina, výrobek nebo majetek. Finanční investici lze chápat jako podílovou účast subjektu (investora) na jiné právnické osobě, zejména podnikatelského charakteru nebo jako pohledávku ke třetí osobě. V případě nemateriální investice se jedná nejčastěji o patenty, ochranné známky, vynálezy, ad. Banky mají zájem investovat získaný kapitál zejména v podobě úvěrů, za který klienti bank platí cenu v podobě úroků. Investice vlastních nebo cizích zdrojů má podobu zejména investování do půjček a úvěrů. Hlavní rozdíl mezi úvěrem a půjčkou je, že půjčka je jednorázová a je vyplácena přímo klientovi, kdežto úvěr je slib banky jejímu klientovi, že zaplatí za klienta třetí osobě na předem odsouhlasený účel. Poskytování úvěrů patří k základním aktivním obchodům bank, zejména pak u bank komerčních tvoří podstatnou část aktiv. (Král, 2009; Polouček, 2006)

4.2.1.2 Pasivní bankovní obchody

Projev pasivních obchodů bank se rozvahově projeví v pasivech dané banky. V první řadě jde o obchody, kde banka získává cizí kapitál, zpravidla úročení přijatých vkladů klientů nebo emisí dluhopisů. Oproti aktivním obchodům, kde je banka v postavení věřitele je zde banka v pozici dlužníka a vznikají jí tak závazky. Do pasiv banky se řadí také vlastní kapitál. V souvislosti s pasivními obchody může banka provádět také operace, které jsou spjaty s vlastním kapitálem dané banky. (Dvořák, 2005)

Pasivní obchody, tedy získávání cizích zdrojů, můžeme rozdělit na pasivní obchody primární a sekundární. Pod primární formou pasivních obchodů najdeme zejména různorodé druhy vkladových produktů, jimiž jsou vklady na viděnou, dále vklady termínované, úsporné a devizové. Významnou modifikací vkladových produktů bank jsou pak depozitní certifikáty, bankovní obligace, stavební spoření a životní pojištění. Pokud banka přijme úvěr od banky centrální, či jiných bank, jedná se o zdroj získaný sekundární formou v rámci pasivních obchodů banky. (Král, 2009)

4.2.1.3 Neutrální bankovní obchody

Obchody, které jsou nazývané jako neutrální, nevystupují v rozvaze banky ani v aktivech nebo pasivech. Banka v tomto případě nevystupuje ani ve věřitelském nebo dlužnickém postavení. Zařazují se zde obchody, kdy banka poskytuje klientovi určité služby a nevzniká

jí v důsledku poskytnutí žádná pohledávka nebo příjem finančních zdrojů na základě úvěrového principu. Příkladem tak je zprostředkování platebního styku, poskytování bankovních informací, ad. Řadí se zde i obchody, které by v budoucnu mohly pro banku představovat buď pohledávku, nebo závazek, jako příklad slouží poskytnutí záruk nebo vystavení akreditivu. (Dvořák, 2005)

4.2.2 Bankovní produkty podle účelu použití

Novější systematizace bankovních produktů se odprošťuje od dělení podle odrazu v bankovní bilanci banky a zaměřuje se především na bankovní produkty, které plní určité funkce pro bankovního klienta. Také je nutné zmínit, že vymezení přesných hranic mezi produkty není zcela možné, neboť produkty se jednak doplňují, prolínají a velmi často také podmiňují. (Dvořák, 2005)

Systematizace podle účelu použití dělí bankovní produkty podle:

- Finančně úvěrových produktů
- Vkladových produktů
- Platebních produktů
- Produktů investičního bankovníctví
- Pokladních a směnářských produktů

(Dvořák, 2005)

4.2.2.1 Finančně úvěrové produkty

V případě finančně úvěrových produktů má klient možnost získat finanční prostředky od banky, jde především o rozličné podoby bankovních úvěrů nebo záruk a jiných forem financování, u kterých banka poskytuje finanční prostředky, termínově omezené a založené na principu úvěru. (Dvořák, 2005)

4.2.2.2 Vkladové produkty

Z pohledu klienta představují možnost uložení prostředků v bance. (Dvořák, 2005)

4.2.2.3 Platební produkty

Tento druh produktů pro klienty zprostředkovává platební a zúčtovací styk pomocí banky. Bankovní klientelou jsou tyto produkty využívány zejména pro platbu úhrad, inkasa a jiných splatných pohledávek, konverze do zahraničních měn, atd. (Dvořák, 2005)

4.2.2.4 Produkty investičního bankovníctví

V případě produktů investičního bankovníctví se jedná zejména o celou řadu možností finančního investování, získávání zdrojů popřípadě zajištění pro klienta pomocí kapitálových trhů. Dalšími službami, které banky klientům poskytují, jsou uložení a správa investičních nástrojů, poradenské služby v oblasti fúzí, akvizic a restrukturalizací podniků, aj. (Dvořák, 2005)

4.2.2.5 Pokladní a směnárenské produkty

Tyto produkty nabízejí klientům bank velké množství transakcí s peněžní hotovostí, jako jsou výměny bankovek, které jeví známky poškození. Banky také nabízejí služby směny hotovostních peněz za jiné měny. (Dvořák, 2005)

4.2.3 Bankovní produkty podle klientského segmentu

Členění podle klientů nebo také obchodů, zaměřujících se na určitou klientskou cílovou skupinu. Produkty je nutné rozlišit z důvodu nastavení určitých parametrů v jednotlivých skupinách, zahrnující přesně vymezené kroky k jejich poskytnutí a zpracování. (Dvořák, 2005)

Hlavní členění skupin je následující:

- Retailové produkty – charakteristické jsou velkým počtem transakcí o menších částkách
 - Wholesalové produkty – jsou typické vyššími částkami, avšak mnohem individuálnější povahou
- (Dvořák, 2005)

Některé publikace uvádějí k již zmíněným skupinám ještě skupinu třetí, tzv. internacionální, které se zaměřují na operace se zahraničními bankami a obchody na zahraničních finančních trzích. (Kráľ, 2009, str. 41; Polidar, 2009, str. 22)

4.3 Cena bankovních produktů

Bankovní produkty mají jako každé jiné produkty na trhu svou cenu, jejich výše se odvíjí od cenové politiky jednotlivých bank jako nových, tak stávajících bankovních produktů. (Dvořák, 2005)

Stěžejním cílem bank je takovou cenu bankovního produktu, která by zajišťovala dostatečnou rentabilitu banky, zároveň musí odolat konkurenčnímu tlaku jiných bank, popřípadě společnostmi, které nabízejí totožné produkty. V ceně se projevují také náklady banky k určitému produktu, likviditní, kapitálové a další možnosti. (Dvořák, 2005)

Ocenění bankovních produktů může mít několik podob, kvůli vzájemnému doplňování se, není zcela jasně dělení druhů cen vymezeno. (Dvořák, 2005)

Základními druhy cen bankovních produktů jsou:

- Úroky – jsou vyjádřením ceny za poskytnutí finančních prostředků na určitou dobu, nejčastěji při poskytnutí úvěru nebo přijetí depozita
- Provize a prémie – jedná se o druh ceny, kdy banka přebírá určitou míru rizika a za poskytnutí této služby si účtuje poplatky, příkladem může být premie za poskytnutí určité záruky, či premie za prodej obce, který zprostředkovává banka
- Přímé poplatky – oproti provizím a premiím nejsou tyto poplatky přímou úplatou za určité riziko, ale pro banku představují určitý náklad, proto jsou explicitně vyčísleny (poplatky za vedení různých druhů účtů, poplatky za zprostředkování, atd.)
- Nepřímé poplatky - taktéž jako v předchozím případě i u tohoto druhu poplatků banka nepřebírá riziko, avšak poplatky za produkty nejsou zcela zjevně, neboť jsou skryty jako v případě pozdějšího připsání peněz na bankovní účet klienta s pozdější valutou ode dne, kdy banka peníze přijala
(Dvořák, 2005)

4.4 Stanovení cen bankovních produktů

Konečná cena bankovního produktu může být stanovena několika vzájemně kombinovatelnými způsoby. Při určování cen bankovních produktů je důležité stanovit určitou bázi, podle které se bude cena stanovovat. (Dvořák, 2005)

Cenu lze stanovit podle:

- Hodnotového objemu
- Jednotlivého produktu
- Hodnotového výsledku
- Času
(Dvořák, 2005)

4.4.1 Stanovení ceny bankovního produktu podle hodnotového objemu

Výsledná cena produktu je u hodnotového způsobu ceny stanovena jako cena za hodnotovou jednotku, příkladem může být jedna koruna, a jejím součinem s hodnotovým objemem daného produktu. Za předpokladu, že je cena vyjádřena na roční bázi, je nutné, aby byl zohledněn čas, který může být stanoven jako určitá doba splatnosti úvěru. Samotný charakter produktu může určit, jakým způsobem bude hodnotový objem produktu určen. Těmito způsoby mohou být:

- Skutečně čerpaný objem peněz
- Určitá sjednaná částka, kterou klient může čerpat (úvěrový rámec)
- Částka, za kterou se banka zaručila (výše určité záruky)
- Obrat v určitém období (obratová provize na běžném účtu klienta)

(Dvořák, 2005)

4.4.2 Stanovení ceny dle jednotlivého produktu

U tohoto způsobu stanovení ceny se sestavuje paušální cena, která je určena podle určitého produktu nebo služby, kterou banka poskytuje. Celková cena se poté rovná součinu ceny jednotkové a četností využívání produktu klientem. Typickým příkladem je cena za vybrání peněz z bankomatu. (Dvořák, 2005)

4.4.3 Stanovení ceny dle hodnotového výsledku

Podstatou tohoto způsobu stanovení ceny je výsledek provedeného nebo sjednaného obchodu, kdy si banka účtuje například procenta ze zisku. Takovéto stanovení cen se používá například z dosaženého zisku z prodeje cenných papírů. (Dvořák, 2005)

4.4.4 Stanovení ceny dle času

Zde se cena stanovuje jako součin ceny jednotkové s délkou časového období. Délkou časového období se rozumí doba, po kterou byl daný produkt klientem využíván. Využití stanovení ceny podle času je hojně využíváno s hodnotovým objemem ceny, se kterým časová cena kombinována. Pokud se jedná o kombinaci, nejčastějším případem je výpočet úroku. Čistě časová cena se používá u služeb, jako je poskytování poradenství. (Dvořák, 2005)

5 KLIENSKÉ BANKOVNÍ ÚČTY JAKO ZÁKLADNÍ BANKOVNÍ PRODUKTY

Vztah mezi bankou a klientem probíhá především prostřednictvím bankovního účtu (konta), který banka zřizuje pro svého klienta. Za hlavní produkt, který banky nabízí, se dá považovat běžný účet a jeho modifikované formy. (Dvořák, 2005; Král, 2009)

Klientské bankovní účty, odrážející vztah mezi bankou a klientem, zobrazují pohledávky banky vůči klientovi nebo závazky, které má banka ke klientovi. (Dvořák, 2005)

Samotný bankovní účet přináší výhody mnoha subjektům, které jej využívají. Pro klienta banky je účet výhodou z důvodů:

- Menší potřeby hotovosti
- Úrokového výnosu
- Možnosti provést bezhotovostní platební styk
- Možného využití množství dalších služeb, které banka nabízí
(Král, 2009)

Hlavní význam bankovního účtu pro banku spočívá v:

- Tvorbě vkladů (finančních zdrojů), které banka bude používat jako svůj základ pro podnikání
- Tvoření zdrojů pro možné poskytování úvěrů a jiných bankovních produktů, jako jsou devizové operace, směnářská činnost, aj.
(Král, 2009)

Nemalý význam mají bankovní účty u podnikatelů. Těm bankovní účty pomáhají:

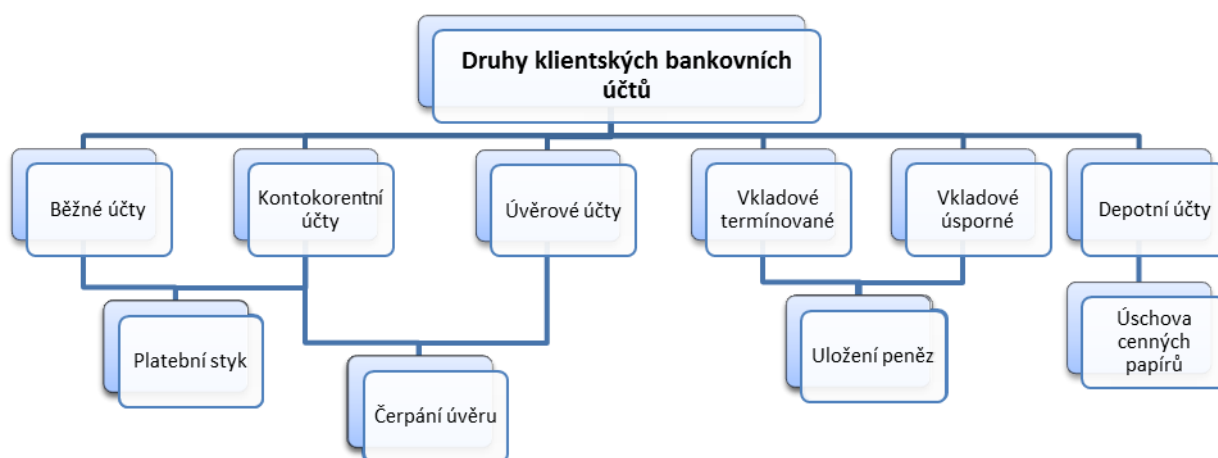
- Snižovat mzdové náklady a nedopatření při sčítání hotovosti
- Zvýšení zisku, který se čerpá z úroků do vyplácení mezd zaměstnancům
- Snižování nákladů na ochranu proti loupežným přepadením nebo jiným bezpečnostním rizikům
(Král, 2009)

5.1 Druhy klientských bankovních účtů

Systematizace bankovních účtů není sjednocená a je možné se setkat s mnoha odlišnostmi, kdy se banky například snaží účty kombinovat, či jinak modifikovat pro potřeby banky

samotné, bankovních klientů anebo z důvodu zvýšení atraktivity jednotlivých produktů. (Dvořák, 2005)

Podle Dvořáka (2005) vychází základní přehled o účtech z hlediska jejich účelu použití, zároveň však respektují právní úpravu a techniku a jejich základní členění vychází z následujícího obrázku.

Obr. 1. Základní druhy klientských bankovních účtů a účel jejich použití (Dvořák, 2005)

5.1.1 Běžný účet

Tento druh účtu je možné považovat za jeden ze základních produktů bank, zároveň tvoří základní vztah mezi bankou a klientem. Prostřednictvím tohoto účtu je možné využívat i další bankovní produkty. Pro klienta slouží zejména k likvidnímu vložení volných prostředků a provádění bezhotovostního platebního styku, jinak řečeno prostředky, které si klient na tento účet uloží, jsou okamžitě k dispozici. Z podstaty věci lze za běžný účet považovat i žirové účty, osobní konta, dispoziční účty, aj. (Dvořák, 2005; Král, 2009)

K běžnému účtu se také váže základní právní úprava, kterou vymezuje obchodní zákoník, konkrétně § 708 – 715. V případě této právní úpravy obchodním zákoníkem se jedná o tzv. absolutní bankovní obchod, který je charakteristický nebráním ohledu na povahu zúčastněných, klientem může být fyzická i právnická osoba a využití účtu může být jak pro soukromé, tak i pro podnikatelské účely. Všeobecné obchodní podmínky vydané Českou ná-

rodní bankou upravují zásady vedení bankovních účtů. Banky mají možnost brát tyto podmínky v potaz v plném rozsahu anebo se mohou odvolat na určitá ustanovení, popřípadě je mohou pozměnit a zhotovit si vlastní obchodní podmínky, které budou po určité úpravě obsaženy ve smlouvě o běžném účtu, která však musí respektovat kogentní úpravu v obchodním zákoníku. Touto úpravou se rozumí kogentní ustanovení, která jsou v zákoníku výslovně uvedena a pro daný vztah jsou závazná. Pro klienta, který uzavře smlouvu s bankou, se vztahuje i zákon o bankách. Jde především o úpravu bankovního tajemství a pojištění depozit (vkladů). Právní úpravy se vztahují i k produktům, které jsou s bankovním účtem propojeny, jedná se o šeky, úvěry, platební karty. (Dvořák, 2005)

Mimo právní úpravu patří k náležitostem zřízení běžného účtu svobodný projev vůle, kdy podepsání smlouvy musí být dobrovolné, klient musí být také právně způsobilý, způsobilost se prokáže předložením jednotlivých dokladů (u fyzických osob občanský průkaz, pokud je fyzická osoba podnikatel, je nutné předložit průkaz totožnosti a živnostenský list, právnické osoby předkládají výpis z obchodního rejstříku, další doklady nutné k předložení si stanovují obchodní podmínky bank). Klient se také musí legitimovat, což prokáže jeho právní způsobilost, bez průkazu totožnosti není možné účet zřídit z důvodu nezakládání anonymních účtů. Provádět úkony s účtem smí pouze jeho majitel vyjma účtu zřízeného pro více osob, kde je každá osoba brána jako majitel účtu. Důležité také je, aby si klient prozkoumal obchodní podmínky banky a také sazebníky poplatků, vztahující se k jednotlivým službám a produktům, jež bude využívat. Banka má povinnost obeznámit klienta, od kdy mu zřizuje účet, pokud se tak nestalo dnem podpisu. Pokud chce klient zrušit bankovní účet, je nutné podat písemnou výpověď, pokud tak činí banka, je důležité uvést, z jakého důvodu podstupuje tyto kroky. (Dvořák, 2005; Král, 2009)

Smlouva o běžném účtu musí být písemná, je také možné, aby byla zřízena v elektronické podobě, za předpokladu správného elektronického podpisu, který je v souladu se zákonem. Další náležitostí smlouvy je nutné označení majitele účtu, uvedení v jaké měně bude účet veden, uvedení osob, které s účtem mohou nakládat, stanovení úrokové sazby, včetně její výše a období splatnosti úroků, forma v jaké podobě budou majiteli/majitelům účtu dodávány výpisy o stavu a pohybech, které se na účtu uskutečnily, včetně četnosti zpráv a v neposlední řadě upřesnění o výši poplatků, jejich úhradě a stanovení způsobu hrazení za vedení účtu a služeb s účtem spojenými. Ve smlouvě mohou také být uvedeny další náležitosti, upřesňující využívání možností, které účet nabízí (např. elektronické bankovníctví).

Banka ve smlouvě může stanovit také další podmínky pro zřízení a vedení účtu, jako je minimální vklad, ad. (Dvořák, 2005)

5.1.2 Kontokorentní účet

Podstatou kontokorentního účtu je, že v sobě kombinuje aktivní operace banky s pasivními operacemi, probíhajícími na tomto účtu. Klient má na účtu uloženy prostředky, se kterými může volně disponovat. Pokud bude muset uhradit závazek, na který nemá dostatek prostředků, banka po odsouhlasené výšce debetu umožní klientovi čerpat prostředky banky do určitého úvěrového rámce, který představuje maximální výši poskytnutí úvěru. Výhodou je, že klient nemusí uzavírat úvěrovou smlouvu. Využívání kontokorentního účtu mají v oblibě především podnikatelské subjekty, kterým účet pomáhá překlenout situace, kdy subjekt nemá dostatečné množství volných prostředků. Případné kreditní zůstatky jsou úročeny většinou denně, avšak velmi nízkou úrokovou sazbou. Z důvodu řízení bankovní likvidity jsou naopak debetní salda úročena vysokou sazbou a to především z důvodu nemožnosti přesného plánování likvidity bank. Vysoké úroky jsou zejména podnikatelskými subjekty akceptovány z důvodu krátkodobého překlenutí jejich nelikvidní situace, která činí zpravidla 1-5 dní. (Král, 2009)

Kontokorentní účty je možné dělit do několika druhů, jimiž jsou:

- Klientský kontokorentní účet – nejčastěji poskytovaný bankami dlouhodobým klientům
- Bankovní kontokorentní účet – využívaný jako nostro a loro účty zejména pro usnadnění bankovních obchodů mezi konkurenčními bankami mezi sebou, popřípadě operacemi s bankami v zahraničí
- Žirální účet – může se pohybovat jen v kladných zůstatcích (Král, 2009)

5.1.3 Vkladové termínované účty

Jedná se o vklady, které jsou v bance uloženy na pevně stanovenou dobu (termínově), kdy se vkladatel zavazuje, že po určitou dobu nebude mít možnost disponovat penězi. Termínované účty jsou proto úročeny vyšší sazbou než jiné bankovní účty jako například účet běžný. Vyšší úrok je výhodný pro klienty, banky jej poskytují zejména proto, že vklady jsou uloženy na pevně stanovenou dobu, což se u bank odráží jako dobré východisko pro

přesné plánování likvidity. Specifikem účtu je nemožnost provádění platebního styku. (Dvořák, 2005; Král, 2009)

Vklady lze dělit na vklady s pevně stanovenou dobou výběru nebo na vklady s výpovědní lhůtou. (Král, 2009)

Vklady, které jsou stanoveny na pevně stanovenou dobu nelze předčasně vybrat. Z pohledu banky se jedná především o jistotu získaných zdrojů, kvalitní plánování likvidity a možnost efektivního investování. Banky vyvinuly termínované produkty na dobu 1, 7, 14, 21 dní, 1, 3, 6, 9 měsíců. Vklady na delší časové období jsou zpravidla poskytovány na 1 -5 let. Jestliže se jedná o významného klienta, délka trvání může být uzpůsobena dle jeho potřeb. Banky také velmi často požadují alespoň minimální výši vkladu, popřípadě úrokové sazby jsou vyšší v závislosti na výšce pásma, ve které se částka nachází. Modifikací jsou revolvingové vklady. Po ukončení vkladu se doba automaticky prodlužuje s tím, že bude prodloužen na stejnou dobu podle sjednaných podmínek, včetně připsaných úroků. Klient si může prostředky vybrat v určitý den časového úseku včetně úroků. V případě vkladů s výpovědní lhůtou je nutné bance nahlásit, určitý počet dnů předem, že je nutné si prostředky vybrat. Pokud tak klient bance neoznámí, nemá nárok na vybrání. Možnost předčasného vybrání také může být sankcionována pokutami. Veškeré náležitosti, včetně možnosti předčasného vybrání, vážící se k termínovanému účtu, musí být uvedeny ve smlouvě. Modifikací termínovaných vkladů je možnost zvolení si otevřeného účtu, na kterém je možné po primárním vložení prostředků vkládat i další částky. Vybrání prostředků je pak možné k datu splatnosti. Vklady umožňující předčasný výběr jsou úročeny nižším úrokem nebo procentem z celkové částky na termínovaném účtu. Pro klienty banky nabízejí také vklady, které disponují pohyblivou úrokovou mírou. Z pohledu banky se jedná o obchod, kde je plně pokryto riziko v případě poklesu úrokových sazeb, který je tak přesunut na klienty bank. (Král, 2009)

5.1.4 Vkladové úsporné účty

Tento druh účtů slouží k vedení úsporných vkladů klientů. Úspornými vklady lze rozumět zejména vklady mající materiální podobu, jako jsou vkladní knížky. Podmínkou je trvání uložení vložených prostředků po dobu nejméně 3 měsíců. Pro klientelu je výhodný především znění vkladu (vkladní knížky) na jméno (možností je vystavení i na majitele), tedy nutnost prokázání se u výběru, přičemž se snižuje riziko odcizení vložených prostředků. Vklad je samozřejmě úročen a pro majitele má zejména srozumitelnou formu a představuje

finančního zajištění pro svého majitele. Pro banku představuje výhodu v podobě dlouhodobějšího ukládání prostředků z kapes klientů. Nevýhodou jsou naopak relativně vysoké náklady na reklamu a propagaci, dále na mzdy z důvodu pracnosti s těmito produkty. Tento produkt není výhodný pouze pro banky a jejich klienty, ale také pro stát, kde tyto produkty slouží nejen jako brzda inflace z důvodu spoření jejich majiteli, ale také k růstu majetku obyvatelstva a tvorbě vnitřních zdrojů pro investice v hospodářství příslušné země. (Dvořák, 2005; Král, 2009)

V průběhu času byly vklady modifikovány a uzpůsobeny pro potřeby klientů. Existují tak vklady výherní, s premií, výpovědní lhůtou, se spořením v určitých cyklech (na studium, do určitého věku), či jako spoření na důchod, aj. (Král, 2009)

5.1.5 Ostatní druhy účtů

Zbýlými druhy účtů jsou pak účty depotní, které slouží k vedení cenných papírů, či jejich správě nebo úschově. Pokud nejsou účty vedeny v domácí měně, je možné si zřídit účty znějící na cizí měnu. Jedná se o tzv. devizové účty, které mohou být úročeny například úrokovými sazbami země, ke které se daná měna váže. Poplatky vážící se k tomuto druhu bankovních účtů mohou být vyšší než u jiných druhů. (Dvořák, 2005)

6 ÚROČENÍ

Ve finanční matematice existují dva základní typy úročení:

- Jednoduché – úroky se počítají neustále z původního kapitálu
- Složené – úroky se připisují k peněžní částce, s níž se dále úročí
(Radová, 2001)

Podle doby, kdy dochází k placení úroku, se úročení dělí na:

- Úročení polhůtní – úroky se platí na konci úrokového období
- Úročení předlhůtní – úroky se platí na začátku úrokového období
(Radová, 2001)

Základní rovnice pro jednoduché polhůtní úročení má tvar:

$$K_n = K_0 * (1 + i * n)$$

Ve vzorci vyjadřuje K_n budoucí hodnotu kapitálu, K_0 vyjadřuje počáteční kapitál (vklad), i vyjadřuje úrokovou sazbu jako desetinné číslo a n stojí pro dobu splatnosti kapitálu v letech. (Radová, 2001)

Základní rovnice pro složené polhůtní úročení je pak vyjádřena následovně:

$$K_n = K_0 * (1 + i)^n$$

Analogicky jako v předchozí rovnici vyjadřuje K_n budoucí hodnotu kapitálu, K_0 vyjadřuje počáteční kapitál (vklad), n vyjadřuje dobu splatnosti a i vyjadřuje roční úrokovou sazbu. (Radová, 2001)

Z výsledných rovnic pak vyplývá, že zúročený vklad bude mít při jednoduchém úročení lineární průběh růstu, v případě složeného úročení bude průběh růstu vloženého kapitálu mít exponenciální charakter. (Radová, 2001)

7 FOND POJIŠTĚNÍ VKLADŮ

Fond pojištění vkladů je zřízen podle zákona č. 156/1994 Sb. Podstatou tohoto fondu je působení jako stabilizační prvek pro českou bankovní scénu a ekonomiku. Do fondu musí přispívat veškeré banky, stavební spořitelny a družstevní záložny, které mají sídlo v České republice. V případě, že by banka nebyla schopna hradit své závazky, ČNB tuto informaci oznámí a Fond pojištění vkladů vyplatí všem fyzickým a právnickým osobám vklady i s úroky do výše 100 000 eur. Výplata náhrad musí započít do 20 dní od oznámení ČNB. Fond je řízen správní radou, která čítá 5 členů, jež jsou jmenováni a odvoláváni ministrem financí. Do dnešního dne Fond vyplatil 25 miliard korun. (FPV, 2013)

7.1 Pojištěné vklady

Pojištěné jsou veškeré běžné, termínované, spořicí a vkladové účty stejně jako vkladní knížky, znějící na domácí, či cizí měnu a to jak pro fyzické tak pro právnické osoby. Pojištěný je také vkladový účet známý jako sKarta. Pokud jsou vklady vedeny v pobočkách zahraničních bank, pak odpovědnost za pojištění nese sídlo mateřské banky. Pro Českou republiku a zároveň pro země Evropské unie platí, že jsou pojištěny veškeré vklady do 100 000 eur a to v plné výši. K nepojištěným vkladům pak patří směnky a cenné papíry, dále vklady bank, finančních institucí, zdravotních pojišťoven a státních fondů, včetně podřízeného dluhu, jenž představuje vklad, jenž je pojištěná instituce povinna zahrnout do svého kapitálu. (FPV, 2013)

Pojištěné jsou vklady občanů a firem, které jsou vedeny u bank, stavebních spořitel a družstevních záložen, které podnikají v České republice a byla jim řádně udělena bankovní licence ČNB. Pojištění se vztahuje jak na fyzické tak na právnické osoby, které se v případě potřeby prokážou jménem, příjmením, rodným číslem a adresou nebo identifikačním číslem příslušné firmy se sídlem v České republice. (FPV, 2013)

V případě potřeby výplata náhrad musí započít do 20 dnů od oznámení ČNB o platební neschopnosti příslušné instituce. Vyplácení může trvat po dobu až tří let. Kurz bude při vyplácení přepočten k době vyhlášení o neschopnosti dané instituce dostat svým závazkům. Pokud bude vyplácená částka přesahovat daný limit, bude příslušná přesahující část vedena jako pohledávka k bance v insolvenčním řízení. (FPV, 2013)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 BANKOVNÍ SYSTÉM A BANKY V ČESKÉ REPUBLICE

V České republice se nachází banka centrální a různé druhy bank, bankovní systém v České republice je tedy dvoustupňový.

Česká národní banka zastává funkci centrální banky a má dohled nad finančním trhem. Vznik České národní banky se váže k Ústavě České republiky a činnost provádí dle zákona č. 6/1993Sb., o České národní bance. Česká národní banka (dále jen „ČNB“) hospodaří samostatně a zasahovat do činnosti ČNB lze pouze na základě činností a oprávnění vymezeném v zákoně. Nejvyšším orgánem ČNB je bankovní rada, v jejímž čele stojí guvernér Miroslav Singer., který byl za guvernéra jmenován prezidentem České republiky 1. července roku 2010 na dobu šesti let. Členy bankovní rady jsou guvernér, dva viceguvernéři a čtyři členové bankovní rady, kteří jsou do funkce jmenováni prezidentem ČR na šestileté funkční období. (ČNB, © 2003-2013)

Hlavním cílem ČNB je podle článku 98 Ústavy České republiky a zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance péče o cenovou stabilitu. Cenovou stabilitou se rozumí především udržení nízké míry inflace a vytvoření vhodného prostředí pro hospodářský růst země. Podmínkou nutnou k udržení cenové stability je nezávislost ČNB. (ČNB, © 2003-2013)

Centrální banka ČR určuje měnovou politiku, vydává bankovky a mince, dále řídí peněžní oběh, platební styk, a zúčtování bank. ČNB vykonává dohled nejen nad bankovním sektorem, ale také nad kapitálovým trhem, pojišťovnictvím, penzijním připojištěním, družstevními záložnami, institucemi elektronických peněz a vykonává devizový dohled. Bankovní služby poskytuje ČNB pro stát a veřejný sektor a vede účty organizacím napojeným na státní rozpočet. Ministerstvo financí ČR taktéž pověřilo ČNB k operacím, které jsou spojeny se státními cennými papíry. (ČNB, © 2003-2013)

Hlavní sídlo ČNB se nachází v Praze. Pobočky ČNB sídlí v dalších sedmi městech České republiky, jimiž jsou: Praha, Brno, Ostrava, Ústí nad Labem, Plzeň, Hradec Králové a České Budějovice. (ČNB, © 2003-2013)

8.1 Seznamy a evidence ČNB

Ze zákona je ČNB povinna zveřejňovat seznamy subjektů, které provádějí činnost na finančním trhu v České republice, nad nimiž centrální banka provádí dohled. Součástí seznamu jsou i ratingové agentury, které se zabývají úvěrovým hodnocením, a to podle § 12b zákona č. 21/1993 Sb., o bankách. (V ČR je evidováno pět ratingových agentur, které se

liší sídlem a právní formou, jsou zastoupeny agenturami Moody's a Fitch). (ČNB, © 2003-2013)

Od 2. dubna roku 2013 je v registru ČNB evidováno celkem 45 bank a poboček zahraničních bank (2. 4. 2013) byla v registru bank evidována Western Union International Bank GmbH, organizační složka), které provádějí činnosti, jim vymezenou v bankovních licencích, na území České republiky. Počet družstevních záložen, které jsou vedeny v evidenci ČNB, čítá celkem 13 subjektů. (ČNB, © 2003-2013)

8.2 Druhy bank v ČR

Přiřazení jednotlivých druhů bank k bankám evidovaným v ČR je značně složité, zejména z důvodu jejich univerzálnosti poskytovaných služeb. Banky v ČR se zaměřují na velmi široké spektrum klientely od velkých firem a podniků až po malospotřebitele, tedy retailovou klientelu. Většina bank tak zahrnuje funkce a zaměření, které jsou vlastní bankám obchodním a spořitelním. Čistě splátkové banky se v ČR nenacházejí, protože splátkové úvěry poskytuje mnoho univerzálních obchodních bank, včetně specializovaných nebankovních organizací jako jsou např. Homecredit a.s., Cofidis s.r.o, aj. Na území České republiky také nenalezneme investiční banky. Zástupcem investiční banky v ČR byla Investiční poštovní banka, která však zkrachovala a následně byla v roce 2000 odkoupena za dohledu ČNB Československou obchodní bankou – ČSOB. Své služby na území České republiky poskytují také banky se specializovanými funkcemi, jimiž jsou Česká exportní banka a.s., která má za úkol podporovat vývoz českých výrobků a služeb, Českomoravská záruční a rozvojová banka, jejímž cílem je především poskytování záruk podnikům menší a střední velikosti na investiční a provozní úvěry.

V registru ČNB se dnes nachází celkem 13 úvěrových družstev (družstevních záložen), které jsou svými funkcemi a činnostmi, které provádějí podobné bankám. Hlavní odlišností je nutnost být členem, pokud chce klient využívat služeb, které družstva poskytují. Před nástupem socialismu se v Československu nacházelo mnoho družstevních záložen (kampeliček), které však byly později kolektivizovány a jejich opětovný návrat přišel až v polovině 90. let. Díky špatnému hospodaření však mnoho z nich zkrachovalo a družstevní záložny tak ztratily na důvěře klientů. V dnešní době si úvěrová družstva opět nacházejí místo na finančním trhu v ČR, jako příklad může sloužit dnešní FIO banka, která získala bankovní licenci (květen 2010) a dnes provozuje 70 poboček po České republice a zároveň je jedinou českou bankou bez účasti zahraničního kapitálu. Dalším úspěšným úvěrovým

družstvem je Moravský peněžní ústav – spořitelní družstvo, které se díky svému hospodaření a spokojenosti svých klientů rozhodlo taktéž zažádat o bankovní licenci. (Fio, © 2013)

8.3 Ocenění banky roku

Od roku 2002 se v České republice oceňují banky a produkty bank. Organizátorem této akce je finančně-poradenská společnost Fincentrum, která vznikla v roce 2000 a poslední tři roky se umísťuje v žebříčku 100 nejlepších firem v ČR. Smyslem této soutěže je ocenění nejlepší banky roku a dalších kategorií, které volí porota, která čítá okolo sedmdesáti členů. Členy jsou odborníci z finanční a bankovní sféry, státní správy, dále představitelé akademické a politické sféry, včetně zástupců předních korporací z České republiky. Jednotliví členové, kteří jsou nominováni do určitých kategorií, zasílají své podklady a prezentace členům poroty, kteří vyhodnotí nejlepší Banku roku, Nejdůvěryhodnější banku roku, Nejdynamičtější banku roku, Banku bez bariér, Privátní banku roku a Pojišťovnu roku. Z osobní kategorie se hodnotí Bankéř roku a Pojišťovák roku, produktová kategorie čítá dalších pět kategorií, jimiž jsou Hypotéka roku, Účet roku, Penzijní fond roku, Životní pojištění roku, a Stavební spořitelnu roku. (bankaroku, © 2002 – 2013)

V posledním roce udělování cen (2012) se Bankou roku stala Komerční banka, a.s. V kategorii Nejdůvěryhodnější banka roku zvítězila Česká spořitelna, a.s., cenu Nejdynamičtější banka roku získala Fio banka, a.s. Cenu Banka bez bariér, kterou vybírají handicapovaní občané, obdržela Československá obchodní banka, a.s. a ocenění pro Privátní banku roku získala J&T BANKA, a.s., kterou hodnotilo celkem 300 nejbohatších Čechů a Slováků. V kategorii pojišťovna roku zvítězila Česká pojišťovna, a.s. (bankaroku, © 2002 – 2013)

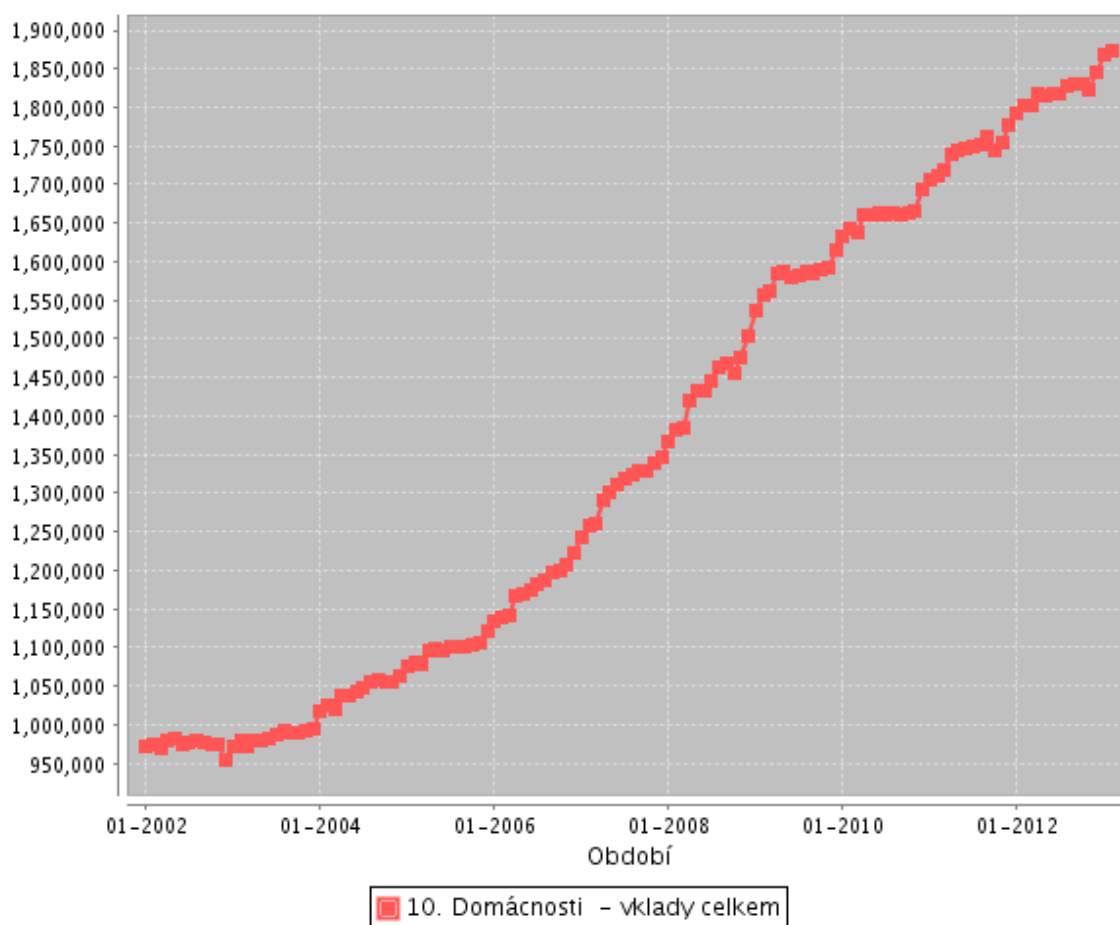
Z kategorie produktů bank a pojišťoven zvítězila v kategorii Hypotéka roku Česká spořitelna, a.s. se svojí Hypotékou České spořitelny, na prvním místě v kategorii Penzijní fond roku zvítězil Allianz penzijní fond, a.s., v kategorii Účet roku získala ocenění Fio banka, a.s. s Fio – osobním účtem. Stavební spořitelnu roku se stala Wüstenrot – stavební spořitelna a.s. První místo v kategorii Životní pojištění roku obdržela ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku – ING Smart. (bankaroku, © 2002 – 2013)

9 VKLADY DOMÁCNOSTÍ

Podle statistik, které ČNB uveřejňuje, prudce narostl celkový objem vkladů u domácností. Tento trend zvyšování objemu vkladů lze pozorovat zejména v posledních pěti letech.

Vklady uložené u měnových finančních institucí činí v kategorii celkových vkladů domácností téměř 1,9 bilionu korun. Následující obrázek s grafem znázorňuje, jak objem vkladů v předešlých letech rostl.

Tabulka A74: Vklady od nefinančních sektorů kromě vlády – stavy

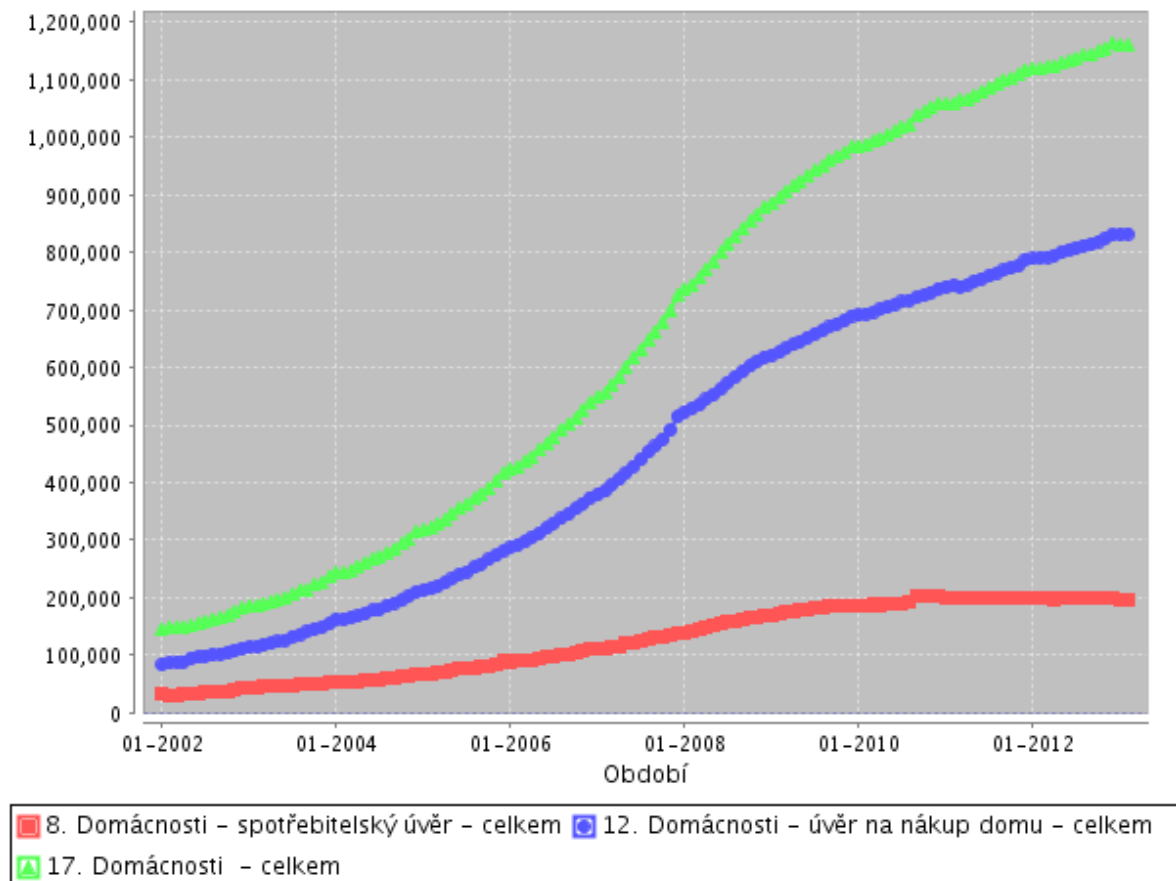
Obr. 2. Celkové vklady domácností k 28. 2. 2013 (ČNB, 2013)

Z ilustrujícího obrázku lze usoudit, že české domácnosti se obávají hospodářské krize a prostředky, kterými disponují, ukládají do bank. Od roku 2003 se objem vkladů domácností zvýšil dvojnásobně, v porovnání s rokem 2008 je nárůst patrný o cca 140%.

Poslední statistiky zveřejněné k 28. 2. 2013 ukazují, že objem úvěrů, kterými jsou české domácnosti zatíženy, nevykazují prudký růst, jako je tomu u celkových vkladů domácností

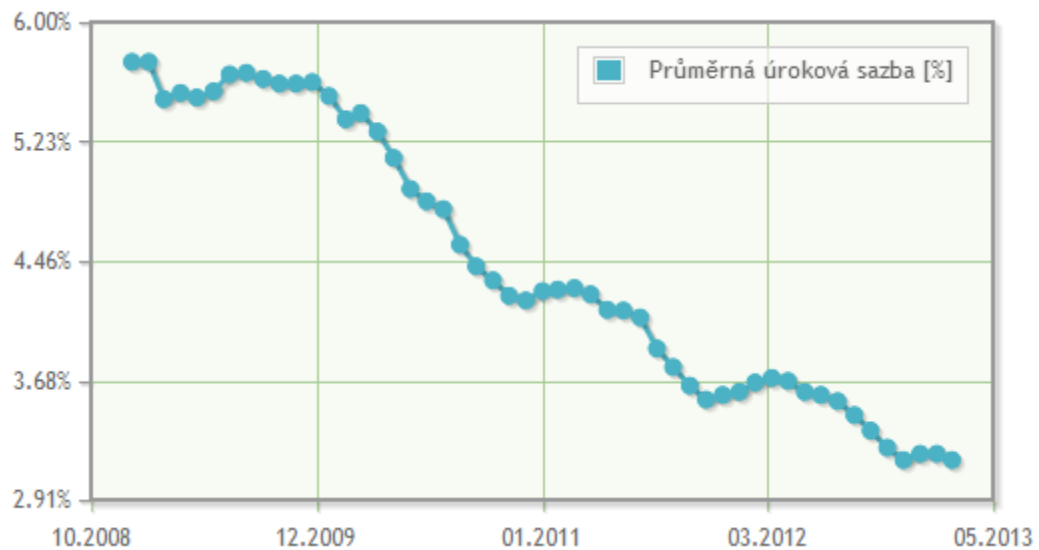
u bank. Zejména spotřebitelské úvěry nevykazují růst, v období cca tří let dokonce stagnují. Lze tak potvrdit, že české domácnosti šetří finanční prostředky. Vývoj v čase ilustruje následující obrázek.

Tabulka A54: Úvěry MFI, členění – úvěry nefinančním sektorům kromě vlády (stavy)

Obr. 3. Objem úvěrů domácností k 28. 2. 2013 (ČNB, 2013)

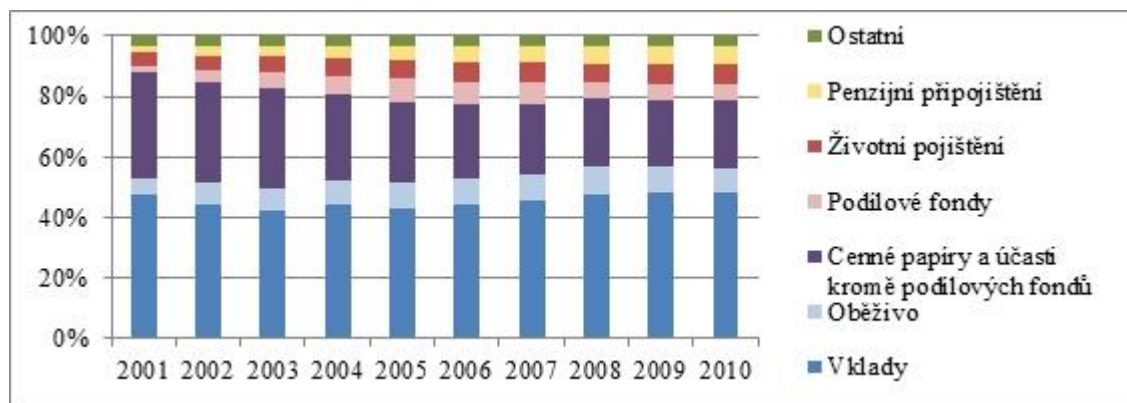
Pozoruhodný je zejména vývoj růstu poskytnutých úvěrů na nákup domu (bytu). Hypoteční úvěry vykazují růst a to přes trend spořivosti obyvatel. Děje se tak v důsledku nízkých úrokových sazeb, které banky poskytují na hypoteční úvěry. Důkazem je obrázek, znázorňující vývoj průměrných úrokových sazeb hypoték. V lednu roku 2009 byla úroková sazba poskytována bankami na hypotéky 5,74%. V průběhu čtyř let došlo k poklesu na rekordní minimum průměru, který činí 3,17%. Z tohoto důvodu objem poskytnutých hypoték neustále roste, navíc s dlouhodobými fixacemi úrokových sazeb na období pěti let. Nejpozoruhodnější je, že uzavření fixace na dobu pěti let volí až 75% klientů. Znamená to, že další velký boj klientů o co nejnižší sazby na nemovitosti a bydlení nastane v roce 2017.

Obr. 4. Vývoj průměrných úrokových sazeb hypoték (hypoindex, 2013)

9.1 Finanční aktiva českých domácností

České domácnosti mají většinu dostupných prostředků uložených na vkladech v bankách. Stav potvrzují i statistiky struktury finančních aktiv domácností, kterou provedl v letech 2001 – 2010 Český statistický úřad.

Obr. 5. Struktura finančních aktiv domácností, (investujeme, 2013)

Z obrázku, který znázorňuje, kde české domácnosti ukládají finanční prostředky, vyplývá, že objem vkladů je neustále nad 40% hranicí z celkových finančních aktiv. Prostředky, které si domácnosti nechtějí uložit u bank, dále investují především do cenných papírů, které nejsou součástí podílových fondů. Tento trend ukládání peněz domácnostmi na účty bank tak vytváří příležitost bankovních domů pro snadné výdělků na obyvatelstvu České republiky prostřednictvím bankovních poplatků.

10 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÝCH BANK

Na území České republiky poskytuje klientům své služby celkem 45 bank nebo zahraničních poboček bank a 13 družstevních záložen. (ČNB, © 2003-2013)

Téměř všechny banky jsou ve vlastnictví zahraničních subjektů. Trendem posledních šesti let je vznik nebo příchod nových, zejména nízkonákladových bank, které ožívují dříve konzervativní bankovní scénu. S jejich příchodem se především rozšířilo portfolio nabízených služeb, revoluční jsou především nízké poplatky, které si banky účtují za poskytované služby.

Nejznámějšími a největšími bankami s dlouholetou tradicí jsou pak Česká spořitelna, Komerční banka a Československá obchodní banka (ČSOB). Všechny tři zmíněné banky jsou ve vlastnictví zahraničních společností, které banky skoupily a zároveň jsou brány jako velké banky, tedy mají nejvyšší podíl na trhu a také nejvyšší základní kapitál. Ke třem zmíněným bankám se také v roce 2007 připojila banka UniCredit Bank, která vznikla integrací dvou bank HVB Bank a Živnostenské banky. Dle metodiky ČNB je za velkou banku považována ta, která má bilanční sumu vyšší, než 200 miliard korun, pro banky střední velikosti je bilanční suma v rozmezí 50 – 200 miliard korun, malé banky jsou klasifikovány dle bilanční sumy nižší než 50 miliard korun. (ČNB, © 2003-2013)

Jak již bylo zmíněno, na českém bankovním trhu se začínají stále více prosazovat nízkonákladové banky. Nízké náklady si banky mohou dovolit jednak z málo rozšířené sítě poboček, koncentrace call center v zahraničí ale také z důvodu silného zaměření na internetové bankovníctví. Typickými zástupci nízkonákladových bank jsou Fio banka, Air Bank, ZUNO banka a mBank.

10.1 Metodika výběru bank

Pro srovnání jednotlivých produktů bank je nutné vybrat zástupce z bank působících v České republice. Porovnávány budou produkty České spořitelny, Komerční banky a ČSOB z důvodu tradice na českém bankovním trhu a silné propagace v médiích. Do výběru bude také zařazena Fio banka a její produkty, z důvodu neúčasti zahraničního kapitálu na jejím vlastnictví. Porovnání produktů bude obohaceno produkty dalších nízkonákladových bank, mezi které byly vybrány mBank, jakožto první nízkonákladová banka na trhu, dále Air Bank, banka nabízející vysoké úročení vkladů a výběr bude uzavřen spořitelním

družstvem, jehož zástupcem bude Moravský peněžní ústav, který ukáže, zda družstvo dokáže svými službami a produkty konkurovat bankám.

10.1.1 Česká spořitelna, a.s.

Česká spořitelna jako akciová společnost vznikla v roce 1992, avšak navazuje na historii českého spořitelnictví až k roku 1852. Zlomovým momentem pro Českou spořitelnu se stal rok 2000, kdy se většinovým vlastníkem stala rakouská skupina Erste Group, která má podíl na základním kapitálu společnosti 98,97 %. S počtem téměř 5,3 milionu klientů patří České spořitelně prvenství v počtu klientů. Vysoký je také počet vydaných karet Českou spořitelnou, který činí cca 3,2 milionu. Počet poboček, které banka provozuje, je 658. Peníze je možné si u České spořitelny vybrat v jednom z 1 466 bankomatů, které provozuje. Průměrný počet zaměstnanců se pohybuje okolo 11 tisíc a celková aktiva společnosti činí 920,4 miliardy korun. Česká spořitelna poskytuje služby široké veřejnosti i podnikatelským subjektům. Dalšími službami, které Česká spořitelna poskytuje, jsou stavební spoření, úvěry spotřební i hypoteční, pojištění, spoření, investování do fondů a cenných papírů, finanční poradenství, aj. Samozřejmostí je poskytování a vedení bankovních účtů, včetně poskytování internetového bankovníctví. (csas, © 2013)

10.1.2 Komerční banka, a.s.

Na akciovou společnost byla Komerční banka (dále jen KB) přetransformována v roce 1992. Historie KB je spjata se Státní bankou československou, ze které byla porevolučně vyčleněna. Dnešním majoritním vlastníkem KB je od roku 2001 (60 %) francouzská bankovní skupina Sociétés Générale. Počet klientů KB se pohybuje okolo 1,6 milionu, banka provozuje 397 poboček a 693 bankomatů. Banka se zaměřuje nejen na retailové, ale také na podnikové a investiční bankovníctví. Dalšími specializovanými službami KB jsou penzijní přípojištění, stavební spoření, faktoring, spotřebitelské úvěry a pojištění. Své služby banka poskytuje také korporátní klientele, kterou obsluhuje ve speciálních obchodních centrech. Součástí KB se v roce stala třetí největší stavební spořitelna Modrá pyramida, kterou banka plně odkoupila v roce 2006. Součástí nabízených služeb je také privátní a internetové bankovníctví. (KB, © 2013)

10.1.3 Československá obchodní banka, a.s.

Československá obchodní banka (dále jen ČSOB) je univerzální bankou. Její vznik se datuje k roku 1964, kdy byla založena státem jako banka pro poskytování služeb v oblasti

financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. Důležitým bodem v historii ČSOB se stal rok 1999, kdy byla ČSOB privatizována a majoritním vlastníkem se stala belgická KCB Bank, která je součástí skupiny KCB. Dalším důležitým milníkem se stal rok 2000, kdy za dohledu České národní banky ČSOB převzala zkrachovalou Investiční a poštovní banku. Skupina KCB se stala jediným vlastníkem ČSOB po odkoupení zbylých podílů banky v roce 2007. Jako univerzální banka ČSOB poskytuje své služby retailové, korporátní i institucionální klientele. Odkoupením Investiční a poštovní banky získala ČSOB značnou výhodu v rozšíření pobočkové sítě, protože banka působí nejen pod značkou ČSOB, ale také pod obchodní značkou známou jako Poštovní spořitelna. Společnost tak poskytuje své služby v bankovních domech, pobočkách, finančních centrech Poštovní spořitelny a obchodních místech České pošty. V roce 2010 přišla ČSOB s novinkou bankovních produktů známých pod názvem Era, které nabízí klientům prostřednictvím Poštovní spořitelny. Počet klientů ČSOB se pohybuje okolo 3 milionů, což z ČSOB dělá banku s druhým nejvyšším počtem klientů, hned za Českou spořitelnou. V rámci ČSOB lze navštívit 253 poboček, dále 70 poboček finančních center Poštovní spořitelny a cca 3200 obchodních míst České pošty. Hotovost si lze vybrat u jednoho z 890 bankomatů, které ČSOB provozuje na území ČR. Mimo bankovní produkty a služby poskytuje banka také pojistné a penzijní produkty, financování bydlení, kolektivní investování a správu majetku. Dalšími službami jsou ČSOB Leasing a ČSOB Factoring, obchodování na finančních trzích zprostředkovává sesterská společnost ČSOB Patria. (wikipedia, 2013)

10.1.4 Fio banka, a.s.

V případě Fio banky lze nalézt nejen českou banku, ale také subjekt, který prošel zajímavým vývojem a zároveň si drží mnoho prvenství. Fio banka byla založena v roce 1993 skupinou studentů z Matematicko-fyzikální fakulty UK. První činností, kterou vykonávali, bylo obchodování s cennými papíry a vývoj vlastního SW pro snadnou a rychlou realizaci burzovních obchodů. Dynamický začátek dovolil Fio bance založit v roce 1996 družstevní záložnu Zlomovým momentem se stal rok 1997, kdy Fio banka zahájila obchodování online na českém trhu s akciemi. V roce 1998 bylo prostřednictvím Fio banky poprvé v ČR zpřístupněno internetové bankovníctví skrz Fio družstevní záložnu. Mezi lety 1999 – 2006 bylo zahájeno obchodování nebo rozšíření nabídky a služeb online obchodování na burzách v USA, Německu, Maďarsku, Slovensku a Polsku. V roce 2006 odkoupilo Fio 100 % podíl akcií organizátora mimoburzovního trhu s cennými papíry RM-SYSTÉM, a.s. V roce 2008 začalo Fio poskytovat bankovní služby na Slovensku a zažádalo ČNB o

bankovní licenci. Z RM-SYSTÉMU, který Fio odkoupila se stala burza a název RM-SYSTÉMU se změnil na RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů, a.s. V květnu roku 2010 byla Fio družstevní záložně udělena bankovní licence a společnost Fio se stala bankou. K prvnímu září začala Fio banka poskytovat k investičním službám i bankovní produkty. Služby, které banka poskytuje, byly mnohonásobně oceněny v různých anketách. Nejdynamičtější bankou roku se Fio banka stala v roce 2011, podle Hospodářských novin se v roce 2012 Fio banka stala Bankou roku v kategorii Inovátor roku a v téže roce byla banka oceněna anketou, kterou zprostředkovává Fincentrum, jako Nejdynamičtější banka roku, kde obhájila prvenství a navíc získala ocenění v kategorii Účet roku. V anketě Broker roku 2013 získala Fio banka ocenění jako nejlepší český obchodník s cennými papíry. Fio banka nezhálí ani na poli inovací a v roce 2013 zpřístupnila svým klientům zdarma aplikaci Smartbroker, kterou klienti mohou využívat a investovat prostřednictvím této aplikace na svých chytrých telefonech. Kromě investování a zprostředkování investování s cennými papíry poskytuje Fio banka také služby v oblasti vedení bankovních účtů, spoření, poskytování úvěrů, včetně hypoték, dále zprostředkování platebního styku a podpory internetbankingu a smartbankingu Úspěch Fio banky potvrzují i vysoké nárůsty klientů, kterých má banka již přes čtvrt milionu. Banka provozuje 70 poboček ve všech krajích ČR. (Fio, © 2013)

10.1.5 mBank

Banka mBank je retailovou divizí polské BRE Bank S.A., organizační složka podniku, která je ze 70 % vlastněna německou bankou Commerzbank. Vznik mBank se datuje k roku 2000, na český trh banka vstoupila v roce 2007 jako pobočka zahraniční banky. Banka se profiluje jako moderní banka zaměřená na retailovou klientelu, která má v oblibě moderní technologie, zejména pak internetové bankovníctví. Nabídka banky zahrnuje osobní, podnikatelské, spořicí účty, dále hypotéky, spotřebitelské půjčky, neopomíjí ani platební a kreditní karty. Pobočky banky lze nalézt ve větších městech, banka dále umísťuje menší stánky do obchodních center, které nazývá mKiosky, ve kterých klient nebo návštěvník nalezne terminály, které umožňují klientům skrz internet spravovat své účty, včetně stálé linky napojené na call centra. Samozřejmostí je přítomnost finančních poradců. V současnosti banka provozuje 26 finančních center a kiosků. Oproti jiným bankám, zejména univerzálním, mBank neprovozuje pro své klienty bankomaty. V případě potřeby jsou klienti mBank nuceni využít služeb bankomatů konkurenčních bank. Pro zlepšení

produktů a služeb se mBank již nezaměřuje pouze na osobní finance, ale také na finance firemní, zejména pak na podnikatelské účty. (mBank, 2013)

10.1.6 Air Bank

Nejmladší z vybraných bank začala fungovat 22. listopadu 2011. O bankovní licenci dostala společnost Brusson 31. Května 2011 a změna názvu Air Bank proběhla při zápisu do obchodního rejstříku 3. Června 2011. Air Bank je členem skupiny PPF, která působí zejména ve střední a východní Evropě. Majoritním vlastníkem skupiny je nejbohatší Čech Petr Kellner. Banka se snaží zaujmout především klientelu využívající moderní technologie, tedy internetové bankovníctví. Po ČR provozuje zatím 19 poboček a 21 bankomatů, které se nachází především ve velkých městech. Výběr peněz z platebních karet je také možný v terminálech společnosti Sazka, kterých se nachází v ČR celkem 4300. Výběr pak není možný v terminálech sídlících u České pošty a čerpacích stanic Robin Oil, avšak i zde by se výběry měly v budoucnosti zavést. Pro výběr peněz u terminálů Sazky si je třeba zajistit speciální kód, který je pro výběr nutný. Týdenní limit výběru v terminálech je maximálně do částky 10 000 Kč. Služby, které Air Bank poskytuje, se zaměřují především na běžné, spořicí účty a půjčky. Jakožto nízkonákladová banka se Air Bank profiluje především nízkými nebo nulovými poplatky, vážícími se ke svým produktům a také vysokým úročením vkladů. (airbank, 2013)

10.1.7 Moravský Peněžní Ústav – spořitelní družstvo

Jediný zástupce družstva byl založen 15. 8. 1996 ve Zlíně. Spokojenost klientů s ústavem, dává znát na stále stoupajícím počtu klientů s počtem přesahující 6 000 členů družstva. Pro Moravský Peněžní Ústav (dále jen MPU) se stal zlomovým rok 2006, kdy dohled nad družstvy převzala ČNB a zároveň v tomto roce přesáhla bilanční suma MPU 1 miliardu korun. V roce 2008 došlo k fúzi MPU s Privátním Peněžním Ústavem – úvěrovým družstvem, čímž došlo k navýšení základního kapitálu. Z důvodu přísnějších kritérií pod dohledem ČNB se MPU rozhodl spolu s dobrými ekonomickými výsledky v roce 2012 zažádat o bankovní licenci. Poslední zveřejněné údaje ukazují, že počet klientů přesáhl hranici deseti tisíc, bilanční suma je 8,294 miliardy korun. Produkty, které MPU poskytuje klientům, se zaměřují nejen na občany, ale také na firemní klientelu. V nabídce pro občany lze nalézt poskytované produkty jako běžný účet, spořicí účet, podporu rychlého platebního styku se zahraničím, směnárenské služby. Produkty pro firemní klientelu jsou obohaceny o poskytování úvěrů. Samozřejmostí je poskytování internetového bankovníctví, včetně vedení

úctů v cizích měnách. Pro významné klienty nabízí MPU privátní bankovníctví, které se zaměřuje především na individuální přístup ke klientovi. (mpu, 2012)

11 SROVNÁNÍ PRODUKTŮ BANK

Kapitola zaměřující se na srovnání produktů bank bude z důvodu rozsahu práce zaměřena pouze na určité produkty vybraných bank a poplatky vážící se k jejich vedení a operacím prováděných na vybraných účtech, včetně srovnání zhodnocení vkladů na vybraných účtech. Všechny srovnávané produkty budou zaměřeny na retailovou klientelu, zejména tedy na fyzické osoby.

11.1 Běžný účet

Srovnání běžných účtů bude z důvodu rozsahu porovnávání rozděleno na dvě části. V první budou analyzovány poplatky dle určitých kritérií, a to u bank, které jsou v ČR největší a nejvíce známé, jsou jimi Česká spořitelna, Komerční banka, Československá obchodní banka (ČSOB). Kritéria pro porovnávání jsou vybrána tak, aby zahrnovaly služby, které jsou dnes nejvíce žádané. K zřízenému bankovnímu účtu dnes mnoho klientů vyžaduje internetové bankovníctví a platební kartu. Dalšími kategoriemi, ve kterých budou poplatky porovnávány, se vztahují na služby související zejména s výběrem hotovosti z bankomatu. Zde budou analyzovány jednak poplatky za výběr z bankomatu, který provozuje banka, u které má klient zřízen bankovní účet a bankomaty cizích bank. Podstatou při porovnávání poplatků jednotlivých účtů bank je nezahrnování zvýhodňujících programů do srovnání, které by výši poplatků snížily. Pokud budou zvýhodnění použita, znázornění výše poplatků zvýhodněných účtů bude zobrazeno mimo hlavní srovnání.

Tab. 1. Porovnání poplatků běžných účtů vybraných bank (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)

V Kč/ měsíčně	Česká spořitelna	Komerční banka	ČSOB
Název účtu	Osobní účet ČS	MůjÚčet	ČSOB Konto
Zřízení účtu	Zdarma	Zdarma	Prvotní vklad 200 Kč
Vedení účtu	Zdarma	68,- cena v rámci balíčku	60,- nebo 50,- při využití IB
Elektronický výpis	Zdarma	Zdarma v rámci balíčku	Zdarma při využití IB

V Kč/ měsíčně	Česká spořitel- na	Komerční banka	ČSOB
Inkaso/SIPO	Za příplatek	Zdarma v rámci ba- líčku do 3 měsíců od založení	Není poskytováno
Internetbanking	Za příplatek	Zdarma v rámci ba- líčku	Zdarma
Embosovaná karta (debetní)	Za příplatek	Zdarma v rámci ba- líčku	Zdarma
Výběr z banko- matu vl. banky	6,-	9,-	2 výběry měsíčně zdarma, nad dva výbě- ry 6,-
Výběr z banko- matu cizí banky	40,-	39,-	35,-
Vklad hotovosti na vlastní ba- novní účet	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Odchozí platby v rámci IB	2,-	6,-	2 zdarma, nad dvě od- chozí platby za 3,-
Příchozí platby v rámci IB	5,-	Zdarma	2 zdarma, nad dvě pří- chozí za 6,-

Komplikace při porovnávání poplatků u vybraných účtů bank bylo složité zejména při vyčlenění speciálních nabídek a balíčků. Podstatou bylo vybrat co nejjednodušší účet a zjistit, jaké poplatky se k účtu vážou. Základním bankovním účtem České spořitelny je „Osobní účet ČS“. Z porovnávaných účtů se jeví jako nejjednodušší, protože nabízí jen několik málo služeb. Zřízení účtu u ČS je zdarma, včetně jeho vedení a elektronických výpisů. Jelikož se jedná o účet, který je základní, nevztahují se k výše zmíněným službám žádné poplatky, na rozdíl od účtu KB, která poskytuje pouze balíček služeb. Pokud chce klient využívat další služby, je nutné si za ně připlatit. Při zjišťování cen poplatků bylo značně komplikováno

vané dohledat přesně stanovené poplatky k jednotlivým službám. Česká spořitelna nabízí dva základní balíčky služeb, které lze libovolně kombinovat a zajistit si tak služby, které chce klient využívat. Značný rozdíl oproti konkurenci je v neobdržení debetní platební karty, kterou konkurence nabízí. Za využívání platební karty je nutné platit měsíční poplatek jako za zvolenou službu. K „Osobnímu účtu ČS“ není poskytováno internetové bankovníctví, pokud jej klient chce využívat, jedná se o službu, která není automaticky zřizována a opět jako v případě platební karty se jedná o službu zřizovanou a provozovanou za měsíční poplatek. Dva základní balíčky služeb ČS jsou rozděleny na produkty a služby Standard a Plus. Cena je následně odstupňována podle počtu využívaných služeb, tedy při využívání služeb zařazených do skupiny Standard je využívání služeb zpoplatněno 29,- za maximálně jeden produkt. Při využívání dvou až tří produktů je cena stanovena na 69,- a čtyři až šest produktů je za cenu 109,-. Cena se dále navyšuje na 109,- při využívání sedmi až devíti produktů, přičemž nad deset produktů je k ceně 149 Kč připočítáváno dalších 20,- za jeden produkt. Do skupiny Standard jsou zahrnuty produkty jako výběrové balíčky, debetní karta, kontokorent, internetové bankovníctví pod názvem Servis 24 a další služby. Mnohem vyšší cenou jsou zpoplatněny služby ve skupině produktů spadající pod prémiové produkty Plus, kde základní cena startuje za jednu až dvě služby na částce 159 Kč. Podstatně jednodušší přehled o poplatcích má KB, která poskytuje základní účet pod názvem „MůjÚčet“. K tomuto účtu je vázán balíček služeb v ceně 68 Kč. Za tuto cenu dostane klient mnohem více služeb než je tomu u České spořitelny, pokud se v úvahu nebere čistě vedení účtu. Po zřízení účtu v bance obdrží klient k účtu zdarma debetní platební kartu a automaticky také přístup do internetového bankovníctví v rámci balíčku služeb, vázících se k základní ceně 68 Kč. Rozdílem oproti účtu ČS je také zadávání trvalých příkazů k platbě inkasa či SIPO, avšak za podmínky zadání údajů k platbě do tří měsíců od zřízení účtu. Založení účtu je odlišné v případě banky ČSOB, která vyžaduje při založení minimální vklad 200 Kč. Poplatek za vedení účtu, ke kterému je automaticky zřizováno internetové bankovníctví činí 60 Kč, za předpokladu, že klient vyžaduje měsíční výpisy z banky ve formě poštovního doručení. Cena je nižší o 10 Kč, pokud si klient zvolí, že výpisy bude dostávat elektronicky. K účtu „ČSOB Konto“ je dodávána debetní platební karta, v ceně je i internetové bankovníctví. Značnou nevýhodou základního konta poskytovaného bankou ČSOB je absence plateb inkasa a SIPO.

Poplatky vázící se k výběru peněz z bankomatu jsou v případě ČS, KB a ČSOB značně rozdílné, pokud se neberou v potaz žádná zvýhodnění. Česká spořitelna zpoplatňuje výběr

z bankomatu, který sama provozuje šesti korunami, Komerční banka si účtuje za výběr devět korun. Jediná ČSOB poskytuje dva výběry z bankomatu poskytované samotnou ČSOB nebo Poštovní spořitelnou zdarma a to ve lhůtě jednoho měsíce. Pokud si klient vybere hotovost nad rámec dvou výběrů zdarma, je každý další výběr zpoplatněn šesti korunami. Značně vysoké poplatky se váží k výběru hotovosti u bankomatů, jež provozují konkurenční banky. U České spořitelny je výběr u bankomatu, jež provozuje cizí banka zpoplatněn sazbou 40,-. Za stejných podmínek stojí výběr prostřednictvím platební karty u KB 39,- a banka ČSOB si účtuje za jeden výběr 35 Kč. V tomto směru se nejlevněji projevuje Československá obchodní banka. Vklad hotovosti na vlastní bankovní účet zprostředkovávají všechny tři banky zdarma.

Některé služby internetového bankovníctví jsou rovněž zpoplatněny, pokud nejsou v úvahu brány zvýhodňující balíčky. Česká spořitelna si účtuje 2 Kč za odchozí platby provedené přes internetové bankovníctví, příchozí platby jsou pak zpoplatněny pěti korunami. Všechny příchozí platby jsou u Komerční banky zdarma, pokud se jedná o platby odchozí, cena takového úkonu stojí 6 Kč. Komerční banka také nabízí balíček, v jehož ceně 39,- jsou zahrnuty veškeré odchozí platby zdarma. Toto zvýhodnění je však značně omezené, a to především z důvodu periodicity plateb, které klient uskutečňuje. Pokud klient provede pouze tři platby měsíčně, cena bude činit 18 Kč, což je výhodnější oproti ceně balíčku, která se vyplatí až od sedmi plateb. Odlišně se ke způsobu placení skrz internetové bankovníctví postavila ČSOB, která poskytuje dvě odchozí a příchozí platby na účet zdarma. Pokud klient využije více plateb, než je limit, který není zpoplatněn, je cena za jednu odchozí platbu 3 Kč, příchozí platba je zpoplatněna 6 Kč.

Pro stanovení ceny poplatků, kterými bude klient zatížen je stanovena následující situace, která respektuje absenci poskytování plateb inkasa a SIPO u ČSOB.

Modelová situace se váže na tři klienty bank, kteří mají zřízené účty u vybraných bank, každý klient u jedné. Všichni tři používají internetové bankovníctví a debetní platební kartu. Na jejich účty dojdou měsíčně dvě platby. Samotní klienti provedou měsíčně tři platby, jako například uhrazení faktury za telefonní služby, atd. Z bankomatu si pro své potřeby vyberou celkem dvakrát hotovost, z toho jednou u bankomatu, jež provozuje banka, u které mají zřízený účet a jedenkrát z bankomatu provozovaného cizí bankou. Počáteční stav na bankovním účtu je u každého jednotlivce 10 000 Kč, první došlá platba činí 17 500 Kč, druhá je ve výši 1 000 Kč. Odchozí platby jsou ve výši 2 000 Kč, 6 000 Kč a 500 Kč. Z bankomatů si klienti shodně vyberou 900 Kč u bankomatu provozovaného vlastní bankou,

dalších 600 Kč bude vybráno z bankomatu provozované konkurenční bankou. Na této modelové situaci bude demonstrována výše poplatků, do které nebudou započítávána cenová zvýhodnění z důvodu nastavení stejných podmínek. Jednotliví klienti rovněž nebudou provádět žádné bezhotovostní transakce platebními kartami, úroky nejsou brány v potaz.

Tab. 1. Výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu České spořitelny (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)

Operace/služba	Internetbanking	Debetní platební karta	3 odchozí platby	2 příchozí platby
Poplatek v Kč za měsíc	69 Kč za dvě služby		3*2 Kč= 6 Kč	2*5 Kč= 10 Kč

Výběr z bankomatu vl. Banky	Výběr z bankomatu cizí banky	Poplatky celkem	PS účtu	KS účtu
6 Kč	40 Kč	131 Kč	10 000 Kč	18 369 Kč

Jak je z tabulky patrné, výše poplatku, vážíci se k poskytovaným službám na účtu „Osobní účet ČS“, se vyšplhala na 131 Kč.

Tab. 2. Výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu Komerční banky (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)

Operace/služba	Internetbanking	Debetní platební karta	3 odchozí platby	2 příchozí platby
Poplatek v Kč za měsíc	68 Kč v rámci balíčku		3*6 Kč= 18 Kč	Zdarma

Výběr z bankomatu vl. Banky	Výběr z bankomatu cizí banky	Poplatky celkem	PS účtu	KS účtu
9 Kč	39 Kč	134 Kč	10 000 Kč	18 366 Kč

V případě Komerční banky se výše poplatků dle zadaných kritérií vyšplhala na 134 Kč, tedy o 3 Kč dráže než u konkurenční České spořitelny.

Tab. 3. Výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu ČSOB (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)

Opera- ce/služba	Internetbanking	Debetní platební karta	3 odchozí platby	2 přícho- zí platby
Poplatek v Kč za měsíc	50 Kč v rámci vedení účtu		3 Kč	0 Kč

Výběr z bankomatu vl. Banky	Výběr z bankomatu cizí banky	Poplatky celkem	PS účtu	KS účtu
0 Kč	35 Kč	88 Kč	10 000 Kč	18 412 Kč

Jestliže v rámci srovnání nebude bráno v potaz jakékoliv zvýhodnění, nejlepšího výsledku dosáhl účet „ČSOB Konto“, který poskytuje Československá obchodní banka, a to ve výši 88 korun. Hlavním důvodem nízké míry součtu poplatků je především poskytování 2 příchozích plateb měsíčně zdarma, včetně výběru hotovosti z bankomatu, který ČSOB provozuje zdarma a to dvakrát do měsíce. Také výběr hotovosti z bankomatu provozovaného cizí bankou je nejnižší, činí 35 Kč. Nejvyšší cena poplatků se při aplikaci modelové situace váže k účtu „MůjÚčet“ do Komerční banky a to v celkové výši 134 Kč, druhou příčku ze tří srovnávaných bank obsadila Česká spořitelna s poplatkem nižším oproti KB o 3 Kč, tedy výsledných 131 Kč. Nejlépe dopadl účet ČSOB, který je s cenou 88 Kč levnější oproti KB o 46 Kč a také je o celých 43 Kč levnější než porovnávaný účet České spořitelny.

Pokud by se do výsledné ceny poplatků započítávaly zvýhodnění, které banky k účtům poskytují, výsledná cena by se změnila u České spořitelny a Komerční banky. Při podepsání programu výhod, který poskytuje České spořitelna a stanovuje podmínky minimálního počtu plateb odchozích a příchozích, by se cena za takto využívaného konta snížila o 10%. Jedná se o slevu na základě aktivního využívání konta, ke které se klient musí přihlásit. Pokud by klient vyžadoval cenu nižší, tedy větší slevu na poplatek, musel by splnit měsíční obrát na účtu v minimální výši 25 000 Kč pro slevu 25%, modelová situace však

tuto podmínku nesplňuje a sleva by byla pouze 10%. Odlišná situace je u Komerční banky, která ve svém programu zvýhodňující výši poplatků klientů, nabízí za plnění podmínek slevu až 100%. Pro splnění plné slevy, by však klient musel mít u KB například úvěr nebo půjčku, investice do fondů provedených prostřednictvím KB nebo výši zůstatku na účtu alespoň ve výši 250 000 Kč. Jedinou podmínku, kterou naše modelová situace splňuje, je alespoň jedna příchozí platba na účet klienta, která se zaslouží o slevu na balíček ve výši 25%. Pokud by se započítávaly výhody u České spořitelny a Komerční banky, byla by výsledná cena 117 Kč v daném měsíci pro účet Komerční banky a cca 124 Kč u České spořitelny, což by změnilo pořadí výhodnosti a nejvyšší poplatky by tak při aplikaci zvýhodnění nesl účet České spořitelny. Nejvýhodnější však v porovnání je stále účet ČSOB s cenou 88 Kč.

Poplatky, vážící se k účtům nízkonákladových bank a družstva jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tab. 4. Porovnání cen poplatků vztahujících se k běžným účtům nízkonákladových bank (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)

V Kč/ měsíčně	Fio banka	mBank	Air Bank	MPU
Název účtu	Fio osobní účet	Mkonto	Běžný účet (malý tarif)	Běžný účet
Zřízení účtu	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Vedení účtu	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Elektronický výpis	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Inkaso/SIPO	Zdarma	Zdarma	Zdarma	1,90 Kč
Internetbanking	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Embosovaná karta	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Neposkytuje
Výběr z bankomatu vlastní banky	Zdarma (10 výběrů měsíčně, nad limit 9 Kč)	Nepodporuje	Zdarma	Neposkytuje

V Kč/ měsíčně	Fio banka	mBank	Air Bank	MPU
Výběr z bankomatu u cizí banky	Zdarma/30 Kč	9/35 Kč*	25 Kč	Neposkytuje
Vklad hotovosti na vlastní bankovní účet	Zdarma	Nepodporuje	Zdarma	Zdarma
Odchozí platby v rámci IB	Zdarma	Zdarma	Zdarma	1,90 Kč
Příchozí platby v rámci IB	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma

Cena poplatků u účtů Fio banky, mBank, Air Bank a Moravského Peněžního Ústavu (MPU) jsou podstatně nižší nebo nulové oproti srovnávaným bankám velkým. Pouze u Moravského Peněžního Ústavu je podmínkou k založení běžného účtu členství, které je zpoplatněno vstupním vkladem a členským příspěvkem, který je nutné zaplatit do jednoho roku od přijetí do družstva. Celková cena za členství je pak 1000 Kč. Veškeré základní běžné účty bank a družstva jsou zřizovány zdarma, včetně vedení těchto účtů, které také není zpoplatněno. Samozřejmostí je dnes poskytování internetového bankovníctví, u všech subjektů také provozováno bez poplatku. Vydávání platebních debetních karet je rovněž bez poplatku, avšak MPU nenabízí platební karty, vkládat a vybírat hotovost je možné pouze na přepážce ústavu, kdy vkládání zpoplatněno není, výběr na přepážce je zpoplatněn devíti korunami, jako alternativa za bankomat. Zadání a provádění trvalých příkazů k inkasu nebo SIPO je zdarma, pouze u MPU je zpoplatněno necelými dvěma korunami za provedenou odchozí platbu. Příchozí platby na jednotlivé účty jsou rovněž bez poplatku, pouze MPU si účtuje 1,90 Kč za provedenou odchozí platbu, ostatní banky tuto službu zpoplatněnou nemají. Výběry z bankomatu neposkytuje mBank, která nepodporuje síť vlastních bankomatů, Fio banka poskytuje z vlastní sítě bankomatů až 10 výběrů zdarma, nadlimitní výběr je zpoplatněn devíti korunami, Air Bank si poplatky za výběr z vlastní sítě bankomatů rovněž neúčtuje. Situace je značně odlišná při výběrech hotovosti z bankomatů provozovaných jinými bankami. Air Bank zpoplatňuje výběr z bankomatu

jiných bank rovnou sazbou 25 Kč/výběr. Oproti tomu mBank kompenzuje úplnou absenci vlastní sítě bankomatů provedenými bezhotovostními transakcemi platební kartou klienta, které jsou odstupňovány dle určitého limitu (do 1 999 Kč, od 2 000 Kč do 2 999 Kč, od 3 000 Kč do 3 999 Kč a nad 4 000 Kč) buďto určitým počtem výběrů zdarma nebo zpoplatněním 9 až 35 korunami za výběr. Fio banka má podobné podmínky jako mBank, výběr z jiného bankomatu je zdarma pokud objem transakcí provedených platební kartou klienta přesáhne v daném měsíci 4 000 Kč. Vklady na vlastní účet, provedené klientem, jsou bez poplatku u Fio banky, Air Bank a MPU, vkládat hotovost není možné prostřednictvím poboček mBank. Odchozí a příchozí platby, provedené prostřednictvím internetového bankovníctví, nejsou u bank zpoplatněny.

Aby bylo možné porovnat poplatky nízkonákladových bank a družstva s již porovnávanými velkými bankami, modelová situace, která byla aplikována na velké banky, bude použita i na banky nízkonákladové, včetně družstva. Podmínkou zde bude nahrazení jednoho výběru z bankomatu banky mBank, u které má klient účet, bankou cizí z důvodu absence vlastní sítě bankomatů. V případě MPU bude výběry z bankomatu nahrazovat výběr hotovosti na pobočce ústavu. Výsledná výše poplatků bude konečná, protože banky a družstvo neposkytují speciální programy pro jejich snížení.

Tab. 5. Výpočet výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu Fio banky (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)

Operace/služba	Internetbanking	Debetní platební karta	3 odchozí platby	2 příchozí platby
Poplatek v Kč za měsíc	Zdarma		Zdarma	Zdarma

Výběr z bankomatu vl. Banky	Výběr z bankomatu cizí banky	Poplatky celkem	PS účtu	KS účtu
Zdarma	30 Kč	30 Kč	10 000 Kč	18 470 Kč

Celková výše poplatku respektující modelovou situaci dosáhla u Fio banky 30 Kč. Poplatek 30 Kč se vztahuje k výběru hotovosti z bankomatu provozovaného jinou bankou a to z důvodu nedosažení požadované výše bezhotovostně provedených plateb kartou klienta, jež stanovuje minimální limit 4 000 Kč v příslušném měsíci. Situace stanovená pro výpočet celkové výše poplatku nestanovuje žádné bezhotovostní transakce provedené klienty platební kartou v daném měsíci, výběr je proto zpoplatněn.

Následující znázornění výše poplatků bude analyzováno u nízkonákladové banky mBank, které bude respektovat změnu v zadání modelové situace, dva výběry hotovosti z bankomatu budou uskutečněny u jiných provozovatelů sítě bankomatů.

Tab. 6. Výpočet výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu mBank (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)

Operace/služba	Internetbanking	Debetní platební karta	3 odchozí platby	2 příchozí platby
Poplatek v Kč za měsíc	Zdarma		Zdarma	Zdarma

Výběr z bankomatu vl. Banky	Výběr z bankomatu cizí banky	Poplatky celkem	PS účtu	KS účtu
Nepodporuje	2*9 Kč= 18 Kč	18 Kč	10 000 Kč	18 482 Kč

Podmínky, stanovující poplatek za výběr z bankomatu jiné banky než mBank, která vlastní síť bankomatů nepodporuje, jsou tři výběry hotovosti z bankomatu v ČR v hodnotě devíti korun, za předpokladu, že celková hodnota uskutečněných bezhotovostních plateb kartou v daném měsíci bude nižší než 1 999 Kč. Další výběr, tedy čtvrtý, by při stanovených podmínkách byl zpoplatněn 35 korunami, modelová situace však zohledňuje pouze dva výběry, a jelikož klient neprovedl bezhotovostní transakce kartou, cena jednoho výběru je tedy zpoplatněna devíti korunami. Při vzájemném porovnání poplatků na účtech Fio banky a mBank, je zřejmé, že nižší poplatky si účtuje mBank.

Následující srovnání bude provedeno u nízkonákladové banky Air Bank, kde se bere v potaz využívání jejich běžného účtu, jež je veden pod názvem Malý tarif a nevyžaduje tak žádné poplatky vztahující se k jeho vedení.

Tab. 7. Výpočet výše poplatku podle modelové situace na běžném účtu Air Bank (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)

Operace/služba	Internetbanking	Debetní platební karta	3 odchozí platby	2 příchozí platby
Poplatek v Kč za měsíc	Zdarma		Zdarma	Zdarma

Výběr z bankomatu vl. Banky	Výběr z bankomatu cizí banky	Poplatky celkem	PS účtu	KS účtu
Zdarma	25 Kč	25 Kč	10 000 Kč	18 475 Kč

Konečná výše poplatku na běžném účtu banky Air Bank činí 25 Kč, jimiž byl zpoplatněn výběr hotovosti z bankomatu provozovaného cizí bankou.

Následující srovnání podle kritérií modelové situace bude porovnávat výši poplatku u MPU za předpokladu, že uskutečněné výběry hotovosti budou provedeny na přepážce družstva z důvodu absence provozování vlastní sítě bankomatů, včetně neposkytování platebních karet k běžnému účtu.

Tab. 8. Výpočet výše poplatku podle modelové situace na běžném účtu Moravského Peněžního Ústavu (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)

Operace/služba	Internetbanking	Debetní platební karta	3 odchozí platby	2 příchozí platby
Poplatek v Kč za měsíc	Zdarma		3*1,90 Kč= 5,70 Kč	Zdarma

Výběr z bankomatu vl. Banky	Výběr z bankomatu cizí banky	Poplatky celkem	PS účtu	KS účtu
2*9 Kč= 18 Kč (pře- pážka)	Nepodporuje	24 Kč	10 000 Kč	18 476 Kč

Přes zpoplatňování odchozích plateb skrz internetbanking MPU sazbou 1,90 Kč za provedenou platbu je i přes tuto skutečnost výsledná cena nižší než u Air Bank a Fio banky.

11.1.1 Výsledné porovnání poplatků vybraných běžných účtů

Celkové porovnání výsledných poplatků se započítanými zvýhodněními, které poskytují Česká spořitelna a Komerční banka, je zobrazeno v následující tabulce.

Tab. 9. Porovnání výše poplatků na běžných účtech porovnávaných bank a družstva podle modelové situace (vlastní zpracování)

Banka	ČS	KB	ČSOB	Fio banka	mBank	Air Bank	MPU
Celkem poplatek	124 Kč	117 Kč	88 Kč	30 Kč	18 Kč	25 Kč	24 Kč

Porovnání běžných účtů zcela jasně zobrazuje, jaké poplatky a v jaké výši klient zaplatí, pokud budou provádět úkony, které by kopírovaly zadanou modelovou situaci. Zcela jednoduše lze rozlišit, které banky jsou nízkonákladové. Pokud bude brán v potaz rozdíl mezi nejnižší výši poplatku a nejvyšším poplatkem, rozdíl je větší než 100 Kč (106 Kč). Pokud by tento rozdíl byl započítáván do celkové roční sumy při neměnné modelové situaci, roční rozdíl mezi Osobním účtem ČS a účtem mKONTO by činil 1 272 Kč. S druhým nejlepším výsledkem v porovnání skončil Moravský Peněžní Ústav, ale absence provozovaných bankomatů a platebních karet není vhodná pro klienty, kteří bankovní produkty aktivně využívají.

Při bližším analyzování však hraje podstatnou roli také to, kolik poboček, či bankomatů jednotlivé banky poskytují. U mBank je jedinou možností výběru hotovosti výběr u jiných

provozovatelů bankomatů, které jsou zpoplatněny sice nižšími sazbami, avšak při neuskutečnění bezhotovostních transakcí se poplatky mohou ještě zvýšit.

Velké banky tak z pohledu klienta, který rád vlastní hotovost poskytují vyšší komfort z důvodu mnohem většího počtu provozovaných bankomatů. Také počet poboček, které velké banky provozují (ČS, KB, ČSOB), je mnohem vyšší a nevztahuje se tak jen a pouze na větší, okresní města či obchodní centra jako je tomu v případě mBank. Kromě ČSOB konta, které nenabízí možnost placení inkasa a SIPO formou trvalých příkazů, nabídka velkých bank je sice dražší, avšak množství bankomatů a poboček je zohledněno v poplatcích, které si velké banky účtují za poskytnuté produkty a služby. Nabídka velkých bank je tak vhodná spíše pro klienty, kteří nemají v oblibě používat internetové bankovníctví, popřípadě alternativu formou mobilního bankovníctví nebo upřednostňují osobní kontakt před využíváním moderních technologií. Naopak klienti, kteří si rádi spravují finance sami, budou pravděpodobně využívat levněji nabízené služby nízkonákladovými bankami, protože se předpokládá jejich samostatnost v ovládnutí služeb jako je internetové bankovníctví, platby kartou v obchodech, aj. Nízkonákladové banky jsou především z tohoto důvodu atraktivnější pro mladší klientelu, avšak trend snižování klientely velkých bank je neustále patrnější, především z důvodu nárůstu počtu klientů bank nízkonákladových, kteří si uvědomují, jak velké množství peněz uhradí za služby, které jiné banky nezaplatňují, zvláště při hospodářské krizi a vysoké nezaměstnanosti. Stále větší oblíbenost nízkonákladových bank tak lze očekávat i u klientely středního věku. Důkazem fluktuace klientů z velkých bank do nízkonákladových je stále patrnější a dokazují to i samotné nízkonákladové banky, které ročně přivítají desetitisíce nových klientů.

S rozvojem nízkonákladového bankovníctví a nově přichozích bank se rozšiřuje i množství služeb a produktů, jež tyto banky poskytují, jako jsou úvěry na bydlení, půjčky, aj. Klienti se proto nemusejí cítit vázaní na jednu velkou banku, služby, které poskytují banky menšího charakteru, se neustále rozšiřují a nově přichozí klienti tak mohou využít i jiné produkty nízkonákladových bank, které se neustále přibližují službám poskytovaným bankami velkými (hypotéky, půjčky, aj.). Rovněž doplňkové služby, které nízkonákladové banky klientům poskytují, jako je pojištění platebních karet, aj., se neustále rozšiřují a tyto banky tak poskytují klientům neustále komplexnější služby. Velké banky tak budou muset svádět stále větší boj o klienty, jež nízkonákladové banky započaly. Omezením při přechodu k jiné bance by tak mohla být možnost investování do cenných papírů, či podílových fondů, jež velké banky poskytují, zatímco z porovnávaných nízkonákladových bank tak činí

pouze Fio banka, avšak stále převládající trend ukládání finančních aktiv obyvatel na bankovní účty různého charakteru je stále větší než investice do cenných papírů a podílových fondů, což usnadňuje přechod stávajících klientů velkých bank k levnějším nízkonákladovým.

Data uveřejněná serverem bankovnipoplatky.com, vypovídají o tom, kolik peněz odvedli klienti zejména velkých a středních bank prostřednictvím bankovních poplatků a provizí. V roce 2011 činila celková výše poplatků, od kterých byly odečteny náklady na poplatky a provize, přes 39 miliard korun. Pokles nastal až v roce 2012, kdy celková výše poplatků činila přes 37 miliard korun. Obyvatelé České republiky tak svými zvyklostmi ukládáním peněžních prostředků na účty bank vytvářejí vhodnou příležitost pro snadné vydělávání peněz velkými bankami na jejich úkor a tento trend bude zajisté ještě dlouhou dobu pokračovat. (bankovnipoplatky, © 2005 – 2012)

11.2 Spořicí účet

Tato kapitola se bude zabývat spořicími účty, které banky klientům poskytují, pokud chtějí uložit své peníze na delší období s podmínkou výhodného úročení, které je od běžného účtu odlišné zejména vyšší úrokovou sazbou. Porovnávány budou pouze spořicí účty, ne termínované vklady. Výchozím bodem bude srovnání výše poplatků a zúročené částky, kterou jednotlivé banky a družstvo poskytují potencionálnímu klientovi.

Spořicí účty vykazují značné rozdíly oproti účtům termínovaným. Hlavními rozdíly jsou doba, na kterou jsou sjednávány. Spořicí účty nejsou podmíněny časovým obdobím, peníze na takovém účtu uložené si klient může kdykoliv vybrat, na rozdíl od účtu termínovaného, kde je nutné výběr buď ohlásit předem, v jiném případě tato možnost ani není možná nebo podmíněna pokutami. Další výhodou spořicíh účtů je možnost průběžného vkládání dodatečných prostředků, některé termínované účty jsou omezeny tím, že dodatečné vklady nejsou přijímány. Termínované vklady jsou zpravidla úročeny vyššími úrokovými sazbami. Úroky se ke spořicíh účtům připisují většinou měsíčně, termínované vklady jsou zpravidla úročeny čtvrtletně, jedná-li se o vklady na delší období, jako je jeden rok a více. Úroky, které klient na účtu obdrží, jsou zdaněny 15 % srážkovou daní a to u všech zhodnocovaných účtů, jako jsou běžné účty, spořicí účty, termínované účty, aj.

Výchozí modelovou situací pro porovnání spořicíh účtů bank bude jednotný vklad na účet, kde nebudou v jeho průběhu dodávány žádné jiné vklady. Zohledněny budou také

podmínky, za kterých je možné si účet sjednat a také nutnost vést u banky spolu se spořicí účet i účet běžný. Zejména nutnost vedení běžného účtu bude zohledňována jako negativní, z důvodu nutnosti placení bankovních poplatků za jeho vedení.

Porovnání bude děleno na dvě části, kde první částí bude srovnání spořicího účtů velkých bank a posléze bank nízkonákladových, včetně družstva.

Modelová situace je následující:

- Vklad na spořicí účet ve výši 100 000 Kč
- Vklad bude na účtu ponechán po dobu jednoho roku
- V průběhu nebudou dodávány žádné dodatečné vklady
- Ze spořicího účtu nebudou vybírány žádné peníze, ani nebude z účtu cokoli placeno
- Nebudou využívány žádné služby jako platební karta, internetbanking, aj.
- Do srovnání nebudou započítávány žádné bonusy ani zvýhodnění

Výstupem modelové situace bude znázornění výše připsání zúročené částky po zdanění a také poplatky, které se k vedení účtu vážou, nebo je jimi účet zatížen. Následně budou účty porovnány z pohledu konečné částky. Porovnání bude zaměřeno jen na zúročení vloženého vkladu, nebude se jednat o spoření účelové, kde je nutné vkládat další peníze. V potaz nebudou brány dodatečné produkty, jako je vedení účtu online, aj., za předpokladu, že by služby mohly být zpoplatněny.

Tab. 9. Porovnání vybraných spořicího účtů bank (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)

Banka	ČS	KB	ČSOB
Název účtu	Internetové spořicí účet ČS	Spořicí konto Bonus	ČSOB - Spořicí účet
Založení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Vedení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Minimální vklad	0 Kč	5 000 Kč	5 000 Kč
Povinný běžný účet	Ne	Ano-68 Kč/měsíc	Ne

Banka	ČS	KB	ČSOB
Výše úroku	0,50 %	0,20 %	0,65 %
Připisování úroků	Měsíčně	Čtvrtletně	Měsíčně
Možnost dodatečných vkladů	Ano	Ano	Ano

Všechny banky nabízejí zřízení i vedení účtu zdarma, pouze Komerční banka vyžaduje, aby byl spolu se spořicí účet veden i účet běžný, který je zpoplatněn měsíčním poplatkem 68 Kč za balíček služeb vztahující se k jejich běžnému účtu. Úroková sazba je nejvyšší u Československé obchodní banky, avšak ani jedna z bank nenabízí úrok vyšší než jedno procento. Připisování úroků probíhá u ČS a ČSOB měsíčně, Komerční banka nabízí úročení čtvrtletní. Samozřejmostí u spořicí účtů je možnost dodatečných vkladů. Jediná Česká spořitelna nepožaduje minimální vklad na spořicí účet, povinný minimální vklad u KB a ČSOB činí shodně 5 000 Kč.

Výši zúročené částky a výši poplatků, včetně znázornění srážkové daně nabízí následující tabulka, která se řídí vymezenou modelovou situací a podmínkami bank z předchozí tabulky. Jiné poplatky, které by se mohly vztahovat k bankovním službám, nebudou započítávány. Částky budou zaokrouhlovány na celé koruny. Srážková daň se počítá ze zhodnocené sumy, která je výsledkem navýšení o příslušný úrok.

Tab. 10. Porovnání výše zhodnocení vkladů na spořicí účtech podle modelové situace (vlastní zpracování)

Banka	ČS	KB	ČSOB
Vklad	100 000 Kč	100 000 Kč	100 000 Kč
Doba ponechání vkladu na účtu	1 rok/12 měsíců	1 rok/12 měsíců	1 rok/12 měsíců
Vklad + úrok	100 501 Kč	100 200 Kč	100 652 Kč

Banka	ČS	KB	ČSOB
Daň 15%	75,15 Kč	30 Kč	97,80 Kč
Poplatek	0 Kč	12*68 Kč= 816 Kč	0 Kč
Výsledná částka	100 426 Kč	99 354 Kč	100 554 Kč
Výše zhodnocení	424 Kč	-646 Kč	554 Kč

Výsledné částky v porovnání jsou závislé především na výši úroků, kterými jsou jednotlivé vložené částky úročeny, dále také četností úročení vkladů. Nejvyšší zúročená částka se váže k účtu ČSOB Spořicí účet, která činí 554 Kč. Druhou příčku obsadila Česká spořitelna s účtem Internetové spoření ČS, která částku navýšila o 424 Kč. Komerční banka ve svých podmínkách požaduje, aby byl spolu se spořicí účet veden také účet běžný, který je měsíčně zpoplatněn 68 Kč za balíček služeb, vztahující se k jejich poskytovanému účtu. V důsledku tak Komerční banka nabízí nejmenší úrok s nejméně častým úročením. Samotné poplatky, které je klient nucen platit za vedení běžného účtu, sniží vloženou částku o 646 Kč. V konečném důsledku bude mít klient na účtu Komerční banky méně peněz, než činil prvotní vklad. Při porovnání s konkurenční Českou spořitelnou a Československou obchodní bankou se tak spořicí účet jeví jako nevhodná varianta, kdy klient s ročním ponecháním volných prostředků bance navíc ještě zaplatí poplatky i přes fakt, že účet nebyl prakticky využíván k žádným jiným účelům.

Následující část ponese porovnání spořicí účtů nízkonákladových bank a družstva.

Tab. 11. Porovnání vybraných spořicí účtů nízkonákladových bank a družstva (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)

Banka	Fio banka	mBank	Air Bank	MPU
Název účtu	Spořicí účet Fio konto	Spořicí účet eMax Plus	Air Bank spořicí účet	Spořicí účet korunový
Založení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Vedení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč

Banka	Fio banka	mBank	Air Bank	MPU
Minimální vklad	100 Kč	0 Kč	0 Kč	100 000 Kč
Povinný běžný účet	Ano	Ne	Ne	Ne
Výše úroku	0,60%	0,50%	1,80%	1,90%
Připisování úroků	Měsíčně	Měsíčně	Měsíčně	Čtvrtletně
Možnost dodatečných vkladů	Ano	Ano	Ano	Ano

U porovnávaných nízkonákladových bank a družstva je založení i vedení spořicíh účtů zdarma, povinný běžný účet vyžaduje ke spořicímu účtu pouze Fio banka, která však poskytuje vedení běžného účtu bez poplatku. Vložení minimálního vkladu na spořicí účet vyžaduje pouze Fio banka a Moravský Peněžní Ústav, avšak výše minimálního vkladu u Fio banky je pouze symbolická, činí 100 Kč. Modelová situace stanovuje, že potencionální klient na účet vloží 100 000 Kč, což je i hranice minimálního vkladu MPU, v případě, že by klient nedisponoval stávajícím obnosem, nemůže si účet zřídit. Naopak nejvyšší úrokovou sazbu poskytuje ke spořicímu účtu právě MPU, jež činí 1,90%, nejvyšší míra úroku je však vykoupena pouze čtvrtletním úročením, ostatní banky ve srovnání úročí vklady měsíčně.

Aplikaci modelové situace na podmínky bank znázorňuje srovnání zúročení výše vkladu a poplatků spořicíh účtů.

Tab. 12. Porovnání výše zhodnocení vkladů na spořicíh účtech vybraných bank a družstva podle modelové situace (vlastní zpracování)

Banka	Fio banka	mBank	Air Bank	MPU
Vklad	100 000 Kč	100 000 Kč	100 000 Kč	100 000 Kč

Banka	Fio banka	mBank	Air Bank	MPU
Doba ponechání vkladu na účtu	1 rok/12 měsíců	1 rok/12 měsíců	1 rok/12 měsíců	1 rok/12 měsíců
Vklad+úrok	100 602 Kč	100 501 Kč	101 815	101 914 Kč
Daň 15%	90,30 Kč	75,15 Kč	272,25 Kč	287,10 Kč
Poplatek	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Výsledná částka	100 512	100 426 Kč	101 543 Kč	101 627 Kč
Výše zhodnocení	512 Kč	426 Kč	1 543 Kč	1 627 Kč

Porovnáním se ukázalo, že nejvyšší zhodnocení na spořicímu účtu zaručuje Moravský Peněžní Ústav, kde se vklad 100 000 Kč zúročil o 1 627 Kč. Na rozdíl od předešlého srovnání velkých bank, v tomto porovnání žádný ze subjektů nezpoplatňuje vedení účtu ať už spořicí účet, či podmíněný běžný účet. Z porovnávaných nízkonákladových bank nesl nejnižší zhodnocení účet nízkonákladové banky mBank, která však poskytuje nejnižší úročení.

11.2.1 Výsledné porovnání poplatků a zvýhodnění spořicího účtu

Pokud se porovná stav zhodnocení spořicího účtu jednotlivých bank a družstva, výsledek přinese podobné výsledky, jako výše poplatků k běžným účtům, výhodnější jsou ve srovnání nízkonákladové banky. Celkové znázornění výše zhodnocení ilustruje následující tabulka, která porovnává jak výši konečného zhodnocení, tak výši poplatků, která se váže k vedení jednotlivých spořicího účtu.

Tab. 13. Porovnání výše poplatků a zhodnocení na spořicíh účtech vybraných bank a družstva (vlastní zpracování)

Banka	ČS	KB	ČSOB	Fio banka	mBank	Air Bank	MPU
Výše zhodnocení	424 Kč	-646 Kč	554 Kč	512 Kč	426 Kč	1 543 Kč	1 627 Kč
Poplatek za vedení (1 rok)	0 Kč	816 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč

Konečné zhodnocení poukazuje na rozdíly mezi bankami velkými a nízkonákladovými. V případě velkých bank je výše zhodnocení srovnatelná jako u dvou bank nízkonákladových. Extrémem je však spořicí účet Komerční banky, který nepřinese žádné zhodnocení, naopak vloženou částku ještě sníží o poplatky za vedení běžného účtu. Ze sedmi porovnávaných subjektů celkem pět (ČS, KB, ČSOB, Fio, mBank) nenabízí úročení vyšší než jedno procento. Nejvyšší zhodnocení tak nabízí pouze Air Bank a Moravský Peněžní Ústav. Pokud srovnáme nabídku družstva, rozdíl mezi nejnižším (záporným) zhodnocením od Komerční banky a nejvyšším od Moravského Peněžního Ústavu činí 2 273 Kč. Druhé nejnižší zhodnocení nabízí Česká spořitelna, kde rozdíl mezi zhodnocením ČS a nejlepším zhodnocením Moravským Peněžním Ústavem činí 1 203 Kč.

Pokud by se klient zajímal o nejlepší zhodnocení spořicího účtu, nabízí jej MPU, avšak podmínkou je minimální vklad a členství. V případě, že by klient chtěl bankovní společnost, nejlepší zhodnocení vkladu najde u Air Bank.

Za předpokladu, že klient nevyužívá žádné služby, jako platby kartou, internetbanking, pojištění k účtu, aj., nezaplatí žádné poplatky kromě účtu Komerční banky. Při stanovené modelové situaci se nejvíce vyplatí účet u Air bank, protože nabízí vysoké zhodnocení, bez potřeby členského vkladu.

11.3 Termínované vklady

Charakteristickým rysem termínovaných vkladů je především uložení peněz na určitou dobu k peněžnímu ústavu, která je pevně sjednána a zpravidla klient nemá možnost dostat

se k penězům, pokud chtěný výběr neohlásí nebo nezaplatí sankční poplatky za výběr před stanovenou lhůtou splatnosti.

Následující srovnání se zaměří na termínované vklady bank a družstva, včetně srovnání se spořicími účty. Důvodem je analýza termínovaných vkladů a jejich výhodnosti. Především úroková míra by měla být vyšší než na spořicích účtech, protože klient se dobrovolně zavazuje, že nebude mít k finančním prostředkům přístup na smluvně stanovenou dobu. Banka by tak zejména měla ocenit vklady vyšší úrokovou sazbu, protože je schopna si lépe plánovat likviditu.

Porovnání termínovaných vkladů velkých bank zobrazuje následující tabulka.

Tab. 14. Porovnání termínovaných vkladů vybraných bank (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)

Banka	ČS	KB	ČSOB
Název účtu	Vkladový účet ČS	KB garantovaný vklad prémie	ČSOB Termínova- ný vklad
Minimální vklad	0 Kč	10 000 Kč	5 000 Kč
Úroková míra	až 1%	až 0,70%	až 0,35%
Připisování úroků	K datu ukončení	Měsíčně	K datu ukončení
Založení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Vedení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Možnost dodateč- ných vkladů	Ano	Ne	Ne
Povinný běžný účet	Ne	Ne	Ne

Jednotlivé termínované vklady nabízejí úrokové sazby dle rozpětí vloženého vkladu, popřípadě délky uložení. Minimální vklad vyžaduje KB a ČSOB a to ve výši 10 000 Kč pro termínovaný účet KB a 5 000 Kč pro účet u banky ČSOB. Velmi často se stává, že banky, či jiné peněžní ústavy lákají na vysoké úročení vkladů, avšak to je podmíněno částkou, která se na účet vkládá, mnohdy jsou nejvyšší sazbou úročeny pouze vklady, přesahující milionové hodnoty. Žádná z porovnávaných bank nevyžaduje poplatky za vedení účtu a

ani není povinné vést běžný účet spolu s termínovaným. Vkládání dodatečných vkladů je možné pouze u České spořitelny. Rovněž není zpoplatněno založení termínovaného účtu ani u jedné z porovnávaných bank.

Modelová situace pro výpočet úroku bude shodná s modelovou situací, která byla použita pro porovnání spořicíh účtů, a to z důvodu následného porovnání účtů spořicíh a termínovaných.

- Vklad na termínovaný účet činí 100 000 Kč
- Ponechání vkladu po dobu jednoho roku
- V průběhu nebudou dodávány žádné dodatečné vklady
- Do srovnání nebudou započítávány žádné bonusy ani zvýhodnění

Tabulka 15: Porovnání výše zhodnocení vkladů na termínovaných účtech vybraných bank podle modelové situace (vlastní zpracování)

Banka	ČS	KB	ČSOB
Výše vkladu	100 000 Kč	100 000 Kč	100 000 Kč
Úroková míra	0,40%	0,70%	0,35%
Doba úročení	1 rok	1 rok	1 rok
Vklad + úrok	100 400 Kč	100 702 Kč	100 350 Kč
Daň 15%	60 Kč	105,30 Kč	52,50 Kč
Výsledná částka	100 360 Kč	100 597,00 Kč	100 298 Kč
Výše zhodnocení	340 Kč	597 Kč	298 Kč

Úroky, které banky k 100 000 Kč vkladu nabízejí, nejsou vysoké. Česká spořitelna poskytuje k termínovaným vkladům s vloženou částkou do 499 999 Kč úrok 0,40%, Komerční banka naopak jakoukoliv částku úročí stejně, avšak ne podle výše vkladu, ale podle doby ponechání vkladu na účtu, která činí 0,70% na vklady s délkou 12 měsíců. Stejný princip funguje i u ČSOB, která má však úrok na 12 měsíců dvakrát nižší než poskytuje Komerční banka, tedy 0,35%. Výsledná výše zhodnocení, kde je zúročená částka zdaněna 15%, je nejvyšší u Komerční banky, nejnižší zhodnocení pak nabízí ČSOB. Žádný z termínova-

ných vkladů neposkytuje úročení vyšší než jedno procento, zhodnocení proto není nikterak vysoké.

Termínované vklady nabízejí i nízkonákladové banky, výjimkou je banka Air Bank, která termínovaný vklad neposkytuje. Modelová situace bude aplikována na termínované účty nízkonákladových bank stejně jako na termínované účty velkých bank. Do porovnání nebude zařazena banka Air Bank, která tento vkladový produkt pro klienty neposkytuje. Ve výsledném porovnání termínovaných účtů se spořicími bude zařazen pouze spořicí účet Air Bank, který bude podávat obraz o tom, jestli je spořicí účet nízkonákladové banky schopen konkurovat jiným termínovaným účtům.

Tab. 16. Porovnání termínovaných účtů vybraných bank a družstva (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)

Banka	Fio banka	mBank	MPU
Název účtu	Termínovaný vklad s obnovou	Termínovaný vklad	Spořicí účet korunový s výpovědní lhůtou
Minimální vklad	3 000 Kč	1 000 Kč	100 000 Kč
Úroková míra	až 1,95%	až 1%	až 4,1%
Připisování úroků	K datu ukončení	K datu ukončení	Čtvrtletně
Založení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Vedení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Možnost dodatečných vkladů	Ne	Ne	Ano
Povinný běžný účet	Ano	Ano	Ne

Tabulka ukazuje, že ani v případě porovnání termínovaných vkladů není klient nucen platit poplatky. Možnost dodatečného vkladu poskytuje pouze účet MPU a zároveň jako jediný úročí vklad čtvrtletně bez potřeby vedení běžného účtu. Běžné účty je nutné vést u Fio banky a mBanky, ty si však neúčtují za jejich vedení žádné poplatky. Úroková míra, kterou nabízí MPU je skutečně nejvyšší ze všech poskytovaných, ale vztahuje se pouze na vklady

od 10 do 30 milionů korun se smlouvou na dva roky. Výpočet úroků vztahujících se k úročení vkladů na termínovaných účtech zobrazuje následující tabulka.

Tab. 17. Srovnání výše zhodnocení vkladu na termínovaných účtech vybraných bank a družstva podle modelové situace (vlastní zpracování)

Banka	Fio banka	mBank	MPU
Výše vkladu	100 000 Kč	100 000 Kč	100 000 Kč
Úroková míra	0,95%	1,00%	2,20%
Doba úročení	1 rok	1 rok	1 rok
Vklad + úrok	100 950 Kč	101 000 Kč	102 218 Kč
Daň 15%	142,50 Kč	150,00 Kč	332,70 Kč
Výsledná částka	100 808 Kč	100 850 Kč	101 885 Kč
Výše zhodnocení	808 Kč	850 Kč	1 885 Kč

Stejně jako u spořicíh účtů i u termínovaných přináší nejvyšší zhodnocení Moravský Peněžní Ústav s úrokovou sazbou 2,2%, která se stanovuje na základě výše vložené částky a doby uložení vkladu. Fio banka stanovuje úrokovou sazbu pouze na základě doby uložení, stejně jako mBank. Při srovnání MPU s Fio bankou a mBank přináší nejvyšší zhodnocení MPU a to o více než 1 000 Kč oproti oběma termínovaným vkladům.

11.3.1 Výsledné porovnání termínovaných účtů, srovnání účtů spořicíh s účty termínovanými

Konečným výstupem je srovnání výše zhodnocení spořicíh účtů s účty termínovanými, které zachycuje následující tabulka. Výše zhodnocení se vztahuje nejprve ke spořicíh účtům a následně k účtům termínovaným. Do tabulky jsou zachyceny i poplatky, které se vztahují k jejich vedení. Všechny zhodnocení vycházejí ze stejné modelové situace stanovené pro spořicí a termínované účty, které byly zachyceny v předešlých srovnáních. Výsledné porovnání slouží ke znázornění zvýhodnění, jenž banky klientům poskytují, v návaznosti na dobrovolném vzdání se disponování penězi na termínovaných účtech.

Tab. 18. Srovnání výše zhodnocení na spořicíh a termínovaných účtech vybraných bank podle modelové situace (vlastní zpracování)

Banka	ČS	KB	ČSOB	Fio banka	mBank	Air Bank	MPU
Spořicí účet	424 Kč	-646 Kč	554 Kč	512 Kč	426 Kč	1 543 Kč	1 627 Kč
Poplatky ke spořicímu účtu	0 Kč	816 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Termínovaný účet	340 Kč	597 Kč	298 Kč	808 Kč	850 Kč	X	1 885 Kč
Poplatky k termínovanému účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	X	0 Kč

Z výsledků porovnání termínovaných účtů vychází nejlépe zhodnocení vkladu Moravským Peněžním Ústavem v návaznosti na modelovou situaci a vklad 100 000 Kč. Vzhledem k tomu, že Air Bank nebyla do porovnání zahrnuta z důvodu absence termínovaného vkladu, peníze uložené na spořicímu účtu Air Bank přinesou druhé nejlepší zhodnocení při srovnání s ostatními termínovanými vklady, což znamená, že úrok na tomto spořicímu účtu je nadprůměrně vysoký, dokonce i v porovnání s termínovanými vklady ostatních bank ve srovnání.

Lepších výsledků dosahují termínované vklady oproti spořicímu účtům u KB, Fio banky, mBank a MPU. Znamená to, že pro klienty České spořitelny a Československé obchodní banky je lepší ponechat si volně dostupné prostředky na spořicíh účtech, protože zhodnocení na termínovaných účtech je z důvodu výše vkladu příliš nízké, navíc by si v případě potřeby mohli okamžitě vybrat hotovost, v případě termínovaných vkladů by hrozily sankce a pokuty za předčasný výběr.

Poplatky, kterými by byly účty zatíženy, se dle modelové situace vážou pouze na spořicí účet Komerční banky, kde se zhodnocení dostane do minusových hodnot z důvodu nutnosti vedení běžného účtu, který je zpoplatněn.

Trvale nejvyšší zhodnocení nabízí MPU, kde je klient povinen složit vstupní vklad, nutný pro zřízení a využívání služeb, jež ústav nabízí. Pokud by klient žádal například platební kartu k účtu nebo jiné služby, bylo by z důvodu komfortu (MPU neprovozuje bankomaty) nejvýhodnější vlastnit spořicí účet u Air Bank, která nabízí po MPU nejvyšší zhodnocení u spořicího účtu a s vyšší vkladu v hodnotě 100 000 Kč zároveň poskytuje druhé nejvyšší zhodnocení oproti termínovaným účtům ostatních bank. Paradoxně tak ze srovnání vyplývá, že úroková sazba, která se váže na spořicí účet Air Bank, je vyšší, než nabízejí banky na účtech termínovaných, kde klienti nemají k penězům přístup podle jednotlivých smluvních podmínek.

12 SHRUTÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI

Praktická část je zaměřena na porovnání vybraných vkladových produktů bank. Prvním porovnávaným produktem byly běžné účty a to u šesti bank a družstva. Z vybraných bank byly tři charakterizovány jako velké, mají tedy největší podíl na bankovním trhu, zbylé tři banky jsou nízkonákladové, profilují se nulovými nebo velmi nízkými poplatky za využívání jejich produktů a služeb. Pro srovnání bylo do porovnání zařazeno i družstvo, aby byly patrné rozdíly mezi společnostmi bankovního charakteru a jiným peněžním ústavem nebankovního charakteru.

Poplatky na běžných účtech byly podle modelové situace mnohonásobně vyšší u bank velkých (Česká spořitelna, Komerční banka, Československá obchodní banka). Při porovnání se skutečně potvrdilo, že nízkonákladové banky nezaplatňují produkty a služby v takové míře jako banky velké. Za předpokladu, že si klient je schopen spravovat své osobní finance sám, například skrz internetbanking, a zároveň nevyžaduje speciální produkty, či například investice do cenných papírů skrz jednotlivé banky, je pro něj určitě lepší zvolit nízkonákladovou banku (podmínka absence investic se nevztahuje se na Fio banku, která tento druh investic zprostředkovává). Na základě srovnání podle modelové situace, vztahující se k běžným účtům, je možné ročně uspořit i částku přesahující cca 1 200 Kč, což pro mnoho klientů představuje značnou úsporu. Do srovnání nebyly zahrnuty speciální balíčky, které by například stanovovaly maximální hranici poplatku za výběry z bankomatu, avšak při aktivním využívání bezhotovostních plateb platební kartou se u nízkonákladových bank poplatky za výběr mnohdy ani neplatí. Z tohoto důvodu vzešly nízkonákladové banky z vyhodnocení lépe, zejména banky mBank a Air Bank. V případě družstva, kde je podmínkou členství, které se potvrzuje zaplacením členského poplatku, se vyplatí vlastnit běžný účet v případě, že se pobočka ústavu nachází v místě bydliště. Kromě internetbankingu, kde si klient platby z účtu řídí zcela sám, je nutné, aby si člen družstva uvědomil, že analyzovaný ústav (MPU) neposkytuje platební karty, ani bankomaty a jedinou možností jak získat hotovost je její výběr na pobočce. Pro mnoho klientů by tento stav, kdy nemají možnosti širšího výběru hotovosti z bankomatů, zajisté představoval značné omezení.

Zajímavé výsledky přineslo srovnání spořicíh a termínovaných účtů. Pozitivním jevem je, že u spořicíh a termínovaných účtů není nutné platit bankám téměř žádné poplatky. Výjimkou se tak stala pouze jedna banka (Komerční banka), která vyžaduje spolu s vedením spořicího účtu také účet běžný, který je zpoplatněn. Výše zhodnocení se značně lišila,

avšak nízkonákladové banky dopadly při srovnání opět lépe, než banky velké, anebo se výše zhodnocení alespoň rovnaly, nebyly tedy nižší. Zde už se však ukázaly kvality družstva, které stanovenou částku určenou pro srovnání zhodnocovalo vyšší úrokovou sazbou než konkurence a to jak u účtů spořicích, tak u termínovaných. Naprosto zarážející je však postavení bank ke klientům, kteří se na určitou dobu uzavírají se smluvní podmínkou, že nebudou mít přístup ke svým financím (v modelovém srovnání jeden rok) v případě termínovaných vkladů, za což nedostanou u některých bank vyšší úrokovou sazbu i přes výhodu termínovaných vkladů, kde se z pohledu bank dá lépe řídit bankovní likvidita. Je tedy značně podstatné, aby si klient zjistil, zda se vůbec vyplatí si termínovaný účet zřizovat, když vyšší úročení a tedy následné zhodnocení může dostat i na spořicím účtu, navíc s výhodou výběru peněz kdykoliv v případě potřeby, což neumožňují účty termínované pod hrozbou pokut nebo sankcí.

Porovnání termínovaných účtů opět, stejně jako v případě účtů spořicích poukázalo na výhodnost družstva, neboť úrok, který družstvo na stanovenou výši vkladu podle vymezené modelové situace poskytuje, je i zde vyšší než u srovnávané konkurence. Pokud tedy klient nevyužívá spořicí účty jako účet pro běžné platby a ví, že bude spořit vyšší částky, je výhodnější zřídit si účet termínovaný u analyzovaného družstva (MPU), protože přináší nejvyšší zhodnocení a zároveň přijímá dodatečné vklady. Pokud by si klient přál využívat účet aktivně a požadoval by například platební kartu, nejvýhodnějším subjektem je v tomto ohledu nízkonákladová banka Air Bank, která vklady na spořicím účtu zhodnocuje vysokým úrokem, který ostatní bankovní subjekty neposkytují ani k termínovaným účtům.

Spolu s úročením a zhodnocováním vkladů je nutné si také uvědomit, že veškeré úrokové míry jsou uváděny v nominální hodnotě. Skutečné zhodnocení totiž podléhá inflaci, která z časového hlediska snižuje hodnotu peněz, reálné zhodnocení vkladů by tak znázornila tzv. reálná úroková míra, která bere v potaz inflaci. Z pohledu klienta banky je tento jev značně nevýhodný, protože inflace snižuje hodnotu vkladu, avšak opačný efekt působí na dlužníky, kterým klesá skutečná hodnota dluhu. V případě porovnávaných spořicích a termínovaných účtů by při modelové situaci, která využívá k porovnání 100 000 Kč vklad, žádný ze subjektů nenabídl takové zhodnocení, které by se alespoň dorovnálo inflaci, která v loňském roce činila přibližně 3,3 %.

ZÁVĚR

Porovnání poplatků a zároveň i zhodnocení vkladů na jednotlivých analyzovaných účtech poukazuje na to, že podmínky, které si banky stanovují, jsou značně rozdílné. Z práce vyplynulo především srovnání produktů bank velkých, které jsou v České republice již známé s bankami nízkonákladovými, které si klientelu postupně získávají.

Největší rozdíly mezi poplatky byly zanalyzovány u běžných účtů, kde poplatky dosahují značných rozdílů v jejich výši. S nejvyššími poplatky se klient může setkat především u velkých bank, avšak dostatečnou alternativou je nabídka produktů nízkonákladových bank, kde je výše poplatků mnohem nižší při stejné kvalitě služeb. Není proto nutné, aby se klient musel cítit zavázán jedné bance na celý život, protože nabídka nízkonákladových bank je široká a klient tak může využívat jejich široké portfolio služeb, které však nezatíží peněženku tolik, jako by stejné služby využíval u největších bank. Je potřeba si uvědomit, že bankovní produkty jsou skutečně „jen“ produkty a stejně jako lze na trhu nakoupit drahé věci je možné nakoupit stejně kvalitní produkty za nižší cenu.

Nově přichozí banky nebo již stávající nízkonákladové banky mají také mnohem jednodušší a přehlednější sazebníky s jasně danými podmínkami, což neplatí pro banky velké, které by měly klienta svou složitostí podmínek spíše odradit.

Srovnání spořicíh a vkladových produktů poukázalo na někdy velmi nesmyslně stanovené podmínky, kdy klient zpětně získá méně než do banky vložil. Je proto potřeba, aby si každý klient nejdříve rozmyslel, co po bance požaduje a pak prokázal značnou trpělivost v hledání takového produktu, který pro něj bude nejvhodnější, protože by se mnohdy mohl divit, jaké rozdíly mezi bankami panují.

Důležitým aspektem práce bylo také zařazení družstva do porovnání ve všech srovnávaných kategoriích, protože ač nabídka běžného účtu byla značně omezená, byla mnohdy levnější než běžné účty nabízené konkurencí. Ve srovnání se potvrdilo, že družstva byla vždy zakládána za účelem podpory svých členů. Je proto určitě moudré zvážit, zda uspořené peníze vložit někde, kde se zhodnotí daleko lépe, jako tomu bylo v případě analyzovaného družstva, které nabízí vyšší zhodnocení vkladů, než je tomu u mnohých bank.

Najít dnes banku nebo peněžní ústav, který by „nevyždímal“ peněženku klienta, již není to samé, jako najít jehlu v kupce sena.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje:

1. DVOŘÁK, Petr. Bankovníctví pro bankéře a klienty. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2005, 681 s. ISBN 807201515x.
2. KRÁL, Miloš. Bankovníctví a jeho produkty. Žilina: GEORG, 2009, 265 s. ISBN 978-80-89401-07-9.
3. POLIDAR, Vojtěch. Management bank a bankovních obchodů. 2. uprav. vyd. Praha: Ekopress, 1999, 450 s. ISBN 8086119114.
4. POLOUČEK, Stanislav. Bankovníctví. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006, xvii, 716 s. ISBN 80-7179-462-7.
5. RADOVÁ, Jarmila a Petr DVOŘÁK. Finanční matematika pro každého. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2001, 259 s. ISBN 8024790157.
6. REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005, 627 s. ISBN 80-7261-132-1.
7. Bankovní poplatky za rok 2012 – poprvé meziroční pokles. Bankovní poplatky [online]. Copyright © 2005 - 2012 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/bankovni-poplatky-za-rok-2012-poprve-mezirocnii-pokles-19894>
8. Celkový přehled počtu subjektů ke dni 28.2.2013. ČNB [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB24.SUBJECTS_COUNTS_2
9. Co je pojištěno. FOND POJIŠTĚNÍ VKLADŮ [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.fpv.cz/cs/co-je-pojisteno.html>
10. Česko. Zákon o bankách. In: 21/1992. 1992. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=21~2F1992&rpp=15#seznam>
11. Československá obchodní banka. Wikipedia [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Ceskoslovensk%C3%A11_obchodn%C3%AD_ban_ka
12. Historie. Česká spořitelna [online]. © 2013 Česká spořitelna a.s. [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://csas.jobs.cz/dobre-vedet/historie/>

13. Historie firmy. *Moravský Peněžní Ústav* [online]. © 2012 Moravský Peněžní Ústav - spořitelní družstvo [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.mpu.cz/cs/o-nas/historie-firmy>
14. Hypoindex vývoj. *Hypoindex* [online]. © 2008 – 2013 Fincentrum a. s. [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.hypoindex.cz/hypoindex-vyvoj/>
15. Jak lidé nakládají se svými peněžními prostředky. *Investujeme* [online]. © 2008 – 2013 Fincentrum a. s. [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/jak-lide-nakladaji-se-svymi-peneznimi-prostredky/>
16. Kategorie. *Banka roku* [online]. © 2002 – 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.bankaroku.cz/kategorie/>
17. Kdo je pojištěn. *FOND POJIŠTĚNÍ VKLADŮ* [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.fpv.cz/cs/kdo-je-pojisten.html>
18. Kolik je pojištěno. *FOND POJIŠTĚNÍ VKLADŮ* [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.fpv.cz/cs/kolik-je-pojisteno.html>
19. Metodika. *Banka roku* [online]. © 2002 – 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.bankaroku.cz/metodika/>
20. O ČNB. *Česká národní banka* [online]. © Česká národní banka, 2003-2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/o_cnb/
21. O FPV. *FOND POJIŠTĚNÍ VKLADŮ* [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.fpv.cz/cs/o-fpv.html>
22. O Fio. *Fio* [online]. © 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.fio.cz/spolecnost-fio/o-fio-bance/historie>
23. O mBank. *MBank* [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.mbank.cz/mbank/>
24. Srovnávač spořicíh účtů. *Bankovní poplatky* [online]. © 2005 - 2012 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/srovnavač-sporicich-uctu>
25. Seznam ratingových agentur. *ČNB* [online]. © Česká národní banka, 2003-2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/seznamy/seznam_ratingovych_agentur/

26. Stavby: Úvěry MFI, členění - úvěry nefinančním sektorům kromě vlády. *ČNB: Systém časových řad ARAD* [online]. Copyright(c) Česká národní banka, 2003-2009 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_sestuid=429&p_uka=8,12,17&p_strid=AAAEA&p_sort=2&p_od=200201&p_do=201302&p_period=1&p_des=50&p_format=4&p_decsep=,&p_lang=CS
27. Stavby: Vklady od nefinančních sektorů kromě vlády. *ČNB: Systém časových řad ARAD* [online]. Copyright(c) Česká národní banka, 2003-2009 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_sestuid=1133&p_uka=10&p_strid=AAAGA&p_sort=2&p_od=200201&p_do=201302&p_period=1&p_des=50&p_format=4&p_decsep=,&p_lang=CS
28. Výsledky. *Banka roku* [online]. © 2002 – 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.bankaroku.cz/vysledky/>
29. Základní informace. *Komerční banka* [online]. © 2013 Komerční banka [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>
30. Ceník. *Air Bank* [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/bezny-ucet/cenik-a-poplatky/cenik/>
31. Ceník bankovní služby. *Fio banka* [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: http://www.fio.cz/docs/cz/cenik_bankovni_sluzby.pdf
32. Ceník pro úsek osovního bankovníctví. *Moravský Peněžní Ústav* [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.mpu.cz/cs/produkty-a-sluzby/obcane/sluzby/bezplatne-sluzby-a-poplatky>
33. Sazebník bankovních poplatků. *MBank* [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.mbank.cz/informace-k-produktum/sazebnik-osobni-finance/index.html>
34. Sazebník KB. *Komerční banka* [online]. © 2013 Komerční banka [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/cs/obcane/depozitni-produkty/mujucet-a-g2-2-balicky-v-konceptu-mojeodmeny.shtml>
35. Sazebník pro fyzické osoby – občany ve znění k 1. 5. 2013. *ČSOB* [online]. © ČSOB, 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z:

<http://www.csob.cz/cz/csob/Sazebniky/Stranky/Sazebnik-pro-fyzicke-osoby-obcany.aspx>

36. Vkladové produkty. *Česká spořitelna* [online]. 2013 [cit. 2013-05-17]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/vkladove-produkty-d00013510>

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Základní druhy klientských bankovních účtů a účel jejich použití (Dvořák, 2005).....</i>	<i>36</i>
<i>Obr. 2. Celkové vklady domácností, (zdroj: ČNB, 28. 2. 2013)</i>	<i>47</i>
<i>Obr. 3. Objem úvěrů domácností, (zdroj: ČNB, 28. 2. 2013).....</i>	<i>48</i>
<i>Obr. 4. Vývoj průměrných úrokových sazeb hypoték (Hypoindex, 2013).....</i>	<i>49</i>
<i>Obr. 5. Struktura finančních aktiv domácností, (investujeme, 2013)</i>	<i>49</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu České spořitelny (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)</i>	60
<i>Tab. 2. Výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu Komerční banky (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)</i>	60
<i>Tab. 3. Výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu ČSOB (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)</i>	61
<i>Tab. 4. Porovnání cen poplatků vztahujících se k běžným účtům nízkonákladových bank (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků).....</i>	62
<i>Tab. 5. Výpočet výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu Fio banky (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)</i>	64
<i>Tab. 6. Výpočet výše poplatků podle modelové situace na běžném účtu mBank (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)</i>	65
<i>Tab. 7. Výpočet výše poplatku podle modelové situace na běžném účtu Air Bank (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)</i>	66
<i>Tab. 8. Výpočet výše poplatku podle modelové situace na běžném účtu Moravského Peněžního Ústavu (vlastní zpracování podle aktuálního sazebníku)</i>	66
<i>Tab. 10. Porovnání vybraných spořicíh účtů bank (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)</i>	70
<i>Tab. 11. Porovnání výše zhodnocení vkladů na spořicíh účtech podle modelové situace (vlastní zpracování).....</i>	71
<i>Tab. 12. Porovnání vybraných spořicíh účtů nízkonákladových bank a družstva (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)</i>	72
<i>Tab. 13. Porovnání výše zhodnocení vkladů na spořicíh účtech vybraných bank a družstva podle modelové situace (vlastní zpracování)</i>	73
<i>Tab. 14. Porovnání výše poplatků a zhodnocení na spořicíh účtech vybraných bank a družstva (vlastní zpracování)</i>	75
<i>Tab. 15. Porovnání termínovaných vkladů vybraných bank (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)</i>	76
<i>Tabulka 16: Porovnání výše zhodnocení vkladů na termínovaných účtech vybraných bank podle modelové situace (vlastní zpracování).....</i>	77
<i>Tab. 17. Porovnání termínovaných účtů vybraných bank a družstva (vlastní zpracování podle aktuálních sazebníků)</i>	78

<i>Tab. 18. Srovnání výše zhodnocení vkladu na termínovaných účtech vybraných bank a družstva podle modelové situace (vlastní zpracování).....</i>	<i>79</i>
<i>Tab. 19. Srovnání výše zhodnocení na spořicíh a termínovaných účtech vybraných bank podle modelové situace (vlastní zpracování).....</i>	<i>80</i>